

Συμβούλιο της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 16 Ιουνίου 2025
(OR. en)

10300/25
ADD 9

Διοργανικός φάκελος:
2025/0162(NLE)

AELE 53
CH 19
MI 400

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	13 Ιουνίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 309 annex
Θέμα:	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της πρότασης απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη ευρείας δέσμης συμφωνιών για την εδραίωση, εμβάθυνση και διεύρυνση των διμερών σχέσεων με την Ελβετική Συνομοσπονδία

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2025) 309 - Annex 9.

Συνημμ.: COM(2025) 309 annex

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.6.2025
COM(2025) 309 final

ANNEX 9

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

πρότασης απόφασης του Συμβουλίου

**σχετικά με τη σύναψη ευρείας δέσμης συμφωνιών για την εδραίωση, εμβάθυνση και
διεύρυνση των διμερών σχέσεων με την Ελβετική Συνομοσπονδία**

ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΑΦΕΝΟΣ,
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΒΕΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ,
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΒΕΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, καλούμενες στο εξής από κοινού «Ένωση»,

αφενός, και

η Ελβετική Συνομοσπονδία, καλούμενη στο εξής «Ελβετία»,

αφετέρου,

στο εξής καλούμενες «συμβαλλόμενα μέρη»,

ΕΠΑΝΑΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ την υψηλή προτεραιότητα που αποδίδουν στις ειδικές σχέσεις μεταξύ της Ένωσης, των κρατών μελών της και της Ελβετίας, με βάση την εγγύτητά τους, τις κοινές αξίες και την ευρωπαϊκή τους ταυτότητα·

ΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΑ στους κοινούς στόχους και τους ισχυρούς δεσμούς μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που απορρέουν από τη συμφωνία συνεργασίας του 1978 μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας στο πεδίο της ελεγχόμενης θερμοπυρηνικής συντήξεως και της φυσικής του πλάσματος¹, της συμφωνίας-πλαισίου επιστημονικής και τεχνικής συνεργασίας του 1986 μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας², των συμφωνιών του 2007 υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας ITER³, της συμφωνίας περί των προνομίων και ασυλιών του διεθνούς οργανισμού ενέργειας σύντηξης ITER με σκοπό την από κοινού υλοποίηση του έργου ITER⁴ και τη συμφωνία ευρύτερης θεώρησης⁵ στην επικράτεια της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και σχετικά με την προσχώρηση της Ελβετίας στην ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης⁶, καθώς και της συμφωνίας επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας του 2014 μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου, για τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας με το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζοντας 2020» και με το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», καθώς και τη ρύθμιση της συμμετοχής της Ελβετικής Συνομοσπονδίας στις δραστηριότητες ITER που διεξάγονται από την επιχείρηση Σύντηξη για Ενέργεια⁷.

¹ ΕΕ ΕΕ L 242 της 4.9.1978, σ. 2.

² ΕΕ ΕΕ L 313 της 22.11.1985, σ. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1985/507/oj.

³ Η συμφωνία του 2006 για την ίδρυση του διεθνούς οργανισμού ενέργειας σύντηξης ITER με σκοπό την από κοινού υλοποίηση του έργου ITER (ΕΕ ΕΕ L 20 της 24.1.2008, σ. 17).

⁴ Η «Συμφωνία περί των προνομίων και ασυλιών του ITER» του 2006, ΕΕ ΕΕ L 358 της 16.12.2006, σ. 82, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2006/943\(2\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2006/943(2)/oj).

⁵ Η Συμφωνία του 2007 μεταξύ της κυβέρνησης της Ιαπωνίας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την από κοινού υλοποίηση των δραστηριοτήτων ευρύτερης θεώρησης στον ερευνητικό τομέα της ενέργειας σύντηξης, ΕΕ ΕΕ L 246 της 21.9.2007, σ. 34.

⁶ Απόφαση της Επιτροπής, της 22ας Νοεμβρίου 2007, για τη σύναψη συμφωνιών υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας (Ελβετία) σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας ITER, της συμφωνίας περί των προνομίων και ασυλιών του ITER και της συμφωνίας ευρύτερης θεώρησης στην επικράτεια της Ελβετίας και σχετικά με την προσχώρηση της Ελβετίας στην ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης, ΕΕ ΕΕ L 20 της 24.1.2008, σ. 11).

⁷ ΕΕ ΕΕ L 370 της 30.12.2014, σ. 3.

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) προέβη στη σύναψη της «συμφωνίας ITER», της συμφωνίας περί των προνομίων και ασυλιών του ITER και της συμφωνίας ευρύτερης θεώρησης·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση 2007/198/Ευρατόμ του Συμβουλίου¹ περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη και περί παραχωρήσεως προνομίων σε αυτήν·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την κοινή επιθυμία των συμβαλλόμενων μερών να αναπτύξουν περαιτέρω, να ενισχύσουν, να τονώσουν και να επεκτείνουν τις σχέσεις και τη συνεργασία τους στο πλαίσιο των σχετικών με τον ITER δραστηριοτήτων, με βάση την ισότητα, την αμοιβαιότητα και τη συνολική ισορροπία των οφελών, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να πρωτοστατεί στην απόκριση διά της συνένωσης δυνάμεων με τους διεθνείς εταίρους της με στόχο την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων σύμφωνα με το σχέδιο δράσης των Ηνωμένων Εθνών για τους ανθρώπους, τον πλανήτη και την ευημερία με τίτλο «Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development» (Να αλλάξουμε τον κόσμο μας: η ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη)·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ τη σύναψη μακροπρόθεσμης συμφωνίας για τη συμμετοχή της Ελβετίας στα προγράμματα της Ένωσης και την παροχή της νομικής βάσης για την εν λόγω συνεργασία·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τον κοινό στόχο των συμβαλλόμενων μερών για την εδραίωση και την εμβάθυνση της μακρόχρονης και επιτυχούς συνεργασίας τους, ιδίως στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας, του διαστήματος, της πυρηνικής σύντηξης και σχάσης, και της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας, του αθλητισμού και του πολιτισμού, καθώς και σε άλλους τομείς κοινού ενδιαφέροντος, όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η δράση στον τομέα της υγείας, ώστε να είναι δυνατή η συστηματικότερη συμμετοχή της Ελβετίας σε προγράμματα της Ένωσης στο μέλλον·

¹ Απόφαση 2007/198/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 27ης Μαρτίου 2007, περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη και περί παραχωρήσεως προνομίων σε αυτήν (ΕΕ ΕΕ L 90 της 30.3.2007, σ. 58).

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τις γενικές αρχές που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ για τη θέσπιση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (στο εξής: πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη») και στον κανονισμό (Ευρατόμ) 2021/765 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»² (στο εξής: πρόγραμμα Ευρατόμ)·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τους στόχους του ανανεωμένου Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, και συγκεκριμένα την ανάπτυξη κοινών επιστημονικών και τεχνολογικών πεδίων, τη δημιουργία ενιαίας αγοράς για την έρευνα και την καινοτομία, την προώθηση και τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ οργανισμών στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των πανεπιστημίων, και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και ελκυστικών σταδιοδρομιών για ερευνητές, τη διευκόλυνση της διασυνοριακής και διατομεακής κινητικότητας των ερευνητών, την προώθηση της ελεύθερης κυκλοφορίας της επιστημονικής γνώσης και της καινοτομίας, την προαγωγή του σεβασμού της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της ελευθερίας της επιστημονικής έρευνας, την υποστήριξη δραστηριοτήτων επιστημονικής εκπαίδευσης και επικοινωνίας, καθώς και την ενθάρρυνση της ανταγωνιστικότητας και της ελκυστικότητας των συμμετεχουσών οικονομιών, και αναγνωρίζοντας ότι οι χώρες που συνδέονται με τα προγράμματα-πλαίσια της Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία αποτελούν βασικούς εταίρους σε αυτό το εγχείρημα·

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ τον ρόλο των ευρωπαϊκών συμπράξεων, με τις οποίες αντιμετωπίζονται ορισμένες από τις επιτακτικότερες προκλήσεις της Ευρώπης μέσω συντονισμένων πρωτοβουλιών έρευνας και καινοτομίας οι οποίες συνεισφέρουν σε σημαντικό βαθμό στις προτεραιότητες της Ένωσης στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, και για τις οποίες απαιτείται η δημιουργία κρίσιμης μάζας και η σύλληψη μακροπρόθεσμου οράματος, και τονίζοντας επίσης τη σημασία της συμμετοχής των συνδεδεμένων χωρών στις εν λόγω ευρωπαϊκές συμπράξεις·

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

² Κανονισμός (Ευρατόμ) 2021/765 του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2021, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη» και σχετικά με την κατάργηση του κανονισμού (Ευρατόμ) 2018/1563 (ΕΕ ΕΕ L 167 I της 12.5.2021, σ. 81, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>).

ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ να αναπτύξουν αμοιβαία επωφελείς συνθήκες με στόχο τη δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας, την ενίσχυση και τη στήριξη οικοσυστημάτων καινοτομίας των συμβαλλόμενων μερών με την παροχή βοήθειας σε εταιρείες προκειμένου να καινοτομήσουν και να επεκταθούν στις αγορές των συμβαλλόμενων μερών κατά τρόπο ώστε να διευκολύνεται η διείσδυση, η ανάπτυξη και η προσβασιμότητα της καινοτομίας, όπως για παράδειγμα με δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η αμοιβαία συμμετοχή στα προγράμματα αμφοτέρων των μερών αναμένεται να αποφέρει αμοιβαία οφέλη και ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα κάνει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη δυνατότητα συμμετοχής του έτερου συμβαλλόμενου μέρους στα προγράμματά του, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση τους και επιβεβαιώνοντας ότι τα συμβαλλόμενα μέρη διατηρούν το δικαίωμά τους να περιορίζουν ή να θέτουν υπό όρους τη συμμετοχή στα εν λόγω προγράμματα, ιδίως για λόγους ασφάλειας, μεταξύ άλλων για δράσεις που αφορούν τους στρατηγικούς πόρους ή τα συμφέροντα των συμβαλλόμενων μερών·

ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ στην πιθανότητα ύπαρξης διαφορών μεταξύ των κατευθύνσεων των προγραμμάτων της Ένωσης και των ελβετικών προγραμμάτων και μέτρων·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι οι γενικοί στόχοι του προγράμματος Ευρατόμ είναι η άσκηση δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και κατάρτισης με έμφαση στη συνεχή βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας και της ακτινοπροστασίας, καθώς και η συμπλήρωση της επίτευξης των στόχων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της ενεργειακής μετάβασης·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι η συμφωνία ITER, δυνάμει του άρθρου 21 αυτής, εφαρμόζεται στην Ελβετία, η οποία συμμετέχει στο πρόγραμμα σύντηξης της Ευρατόμ ως πλήρες συνδεδεμένο τρίτο κράτος·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι η Ευρατόμ είναι μέλος της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη και ότι, δυνάμει του άρθρου 2 της απόφασης 2007/198/Ευρατόμ του Συμβουλίου, η Ελβετία θα είναι μέλος της εν λόγω κοινής επιχείρησης ως τρίτο κράτος, αφού συνδέσει το ερευνητικό της πρόγραμμα με το πρόγραμμα σύντηξης της Ευρατόμ·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι η συμφωνία ευρύτερης θεώρησης, δυνάμει του άρθρου 26 αυτής, εφαρμόζεται στην Ελβετία, η οποία συμμετέχει στο πρόγραμμα σύντηξης της Ευρατόμ ως πλήρες συνδεδεμένο τρίτο κράτος·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τα οφέλη που αποφέρει η συμμετοχή της Ελβετίας στις συνιστώσες του διαστημικού προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν τρίτες χώρες·

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη διασφάλισης, ανάπτυξης και προώθησης της ευρωπαϊκής πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας, καθώς και την ανάγκη στήριξης της ανταγωνιστικότητας και του οικονομικού δυναμικού των πολιτιστικών και των δημιουργικών τομέων, ιδίως του οπτικοακουστικού τομέα·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι στόχοι και οι γενικές αρχές των προγραμμάτων της Ένωσης στον πολιτιστικό και τον οπτικοακουστικό τομέα είναι ουσιώδεις από πολιτιστική, δημοκρατική, περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική άποψη και έχουν ιδιαίτερη σημασία για τις κοινωνίες μας και τους πολιτιστικούς τομείς που βρίσκονται αντιμέτωποι με τις υφιστάμενες προκλήσεις που συνδέονται με την παγκοσμιοποίηση, την κλιματική αλλαγή και την ψηφιοποίηση·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι εν λόγω αρχές, οι οποίες αντικατοπτρίζονται επίσης στη σύμβαση της UNESCO του 2005 για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων, προωθούνται από την Ελβετία, η οποία βρίσκεται αντιμέτωπη με παρόμοιες προκλήσεις και συμμερίζεται τις ίδιες αρχές, όπως η δημοκρατία, το κράτος δικαίου, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων της ισότητας μεταξύ όλων των ανθρώπων, της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων, καθώς και της ελευθερίας της έκφρασης και της καλλιτεχνικής ελευθερίας·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τις γενικές αρχές που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη·

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240 (ΕΕ ΕΕ L 166 της 11.5.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός της οικονομίας και της κοινωνίας μας προσφέρει τεράστιες ευκαιρίες για την ανάπτυξη και την απασχόληση, μπορεί να συμβάλει στην πράσινη μετάβαση και στην παγκόσμια ανταγωνιστικότητά μας, ενώ μπορεί επίσης να προωθήσει τη δημιουργική και πολιτιστική πολυμορφία·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι για τις εν λόγω μετασχηματιστικές εξελίξεις απαιτείται η συνεργασία με τους διεθνείς εταίρους της Ένωσης υπό όρους απόλυτης διαφάνειας και βάσει κοινών στόχων και αξιών, με παράλληλη διασφάλιση του σεβασμού των συμφερόντων ασφάλειας αμφότερων των συμβαλλόμενων μερών·

ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ να εδραιώσουν αμοιβαία επωφελή συνεργασία για την ενίσχυση και την υποστήριξη της ανάπτυξης αξιόπιστων και ασφαλών ψηφιακών ικανοτήτων των συμβαλλόμενων μερών, όπως, για παράδειγμα, στην υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, στην τεχνητή νοημοσύνη, στην υπολογιστική παρυφών και τους χώρους δεδομένων, στις προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες και στην εκδίπλωση και βέλτιστη χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων και τη διαλειτουργικότητα, καθώς και για τη διευκόλυνση της υιοθέτησης αλλά και της ανάπτυξης και προσβασιμότητας ψηφιακών λύσεων με τα συμβαλλόμενα μέρη·

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία της υποστήριξης, μέσω της διά βίου μάθησης, της εκπαιδευτικής, επαγγελματικής και προσωπικής ανάπτυξης των ατόμων που συμμετέχουν στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, στην Ευρώπη και πέραν αυτής, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στη βιώσιμη ανάπτυξη, τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και τη διαμόρφωση κοινωνικής συνοχής, στην προώθηση της καινοτομίας και στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και της ενεργού συμμετοχής στα κοινά·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τους κοινούς στόχους, τις αξίες και τους ισχυρούς δεσμούς των συμβαλλόμενων μερών στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού και ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την κοινή επιθυμία των συμβαλλόμενων μερών να αναπτύξουν περαιτέρω, καθώς και να ενισχύσουν, να τονώσουν και να επεκτείνουν τις σχέσεις και τη συνεργασία τους σε αυτούς τους τομείς·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τις γενικές αρχές που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/522 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ για τη θέσπιση Προγράμματος σχετικά με τη δράση της Ένωσης στον τομέα της υγείας [Πρόγραμμα «Η ΕΕ για την υγεία» (EU4Health)], ιδίως σε σχέση με συναφή ειδικά μέρη του προγράμματος «Η ΕΕ για την υγεία», όπως καλύπτονται από τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας στον τομέα της υγείας (στο εξής: συμφωνία για την υγεία)·

ΣΥΜΜΕΡΙΖΟΜΕΝΑ τους γενικούς στόχους του προγράμματος «Η ΕΕ για την υγεία» για την προστασία των πολιτών της Ένωσης από σοβαρές διασυννοριακές απειλές κατά της υγείας·
ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τους κοινούς στόχους, τις αξίες και τους ισχυρούς δεσμούς των συμβαλλόμενων μερών στον τομέα της υγείας· και ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την κοινή επιθυμία των συμβαλλόμενων μερών να αναπτύξουν, να ενισχύσουν, να τονώσουν και να επεκτείνουν τις σχέσεις και τη συνεργασία τους στον τομέα αυτό·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΩΣ ΣΤΟΧΟ να διευρύνουν το πεδίο συνεργασίας τους, με την έναρξη της προσωρινής εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας το συντομότερο δυνατόν·

ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ να διασφαλίσουν ότι όλες οι οντότητες στις οποίες ανατίθεται η υλοποίηση έργων ή δράσεων, για τα οποία έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις υπό τους όρους της παρούσας συμφωνίας, μπορούν να ολοκληρώσουν τα εν λόγω έργα ή τις εν λόγω δράσεις, ακόμη και σε περίπτωση παύσης της προσωρινής εφαρμογής ή καταγγελίας·

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/522 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση Προγράμματος σχετικά με τη δράση της Ένωσης στον τομέα της υγείας [Πρόγραμμα «Η ΕΕ για την υγεία» (EU4Health)] για την περίοδο 2021-2027 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2014 (ΕΕ ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>).

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι οι στενές σχέσεις μεταξύ της Ελβετίας και της Ένωσης είναι προς όφελος των συμβαλλόμενων μερών·

ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ να θεσπίσουν μακροχρόνιο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των μερών, με σαφείς προϋποθέσεις για τη συμμετοχή της Ελβετίας στα προγράμματα και τις δραστηριότητες της Ένωσης, καθώς και μηχανισμό που θα διευκολύνει τη θέσπιση του πλαισίου της εν λόγω συμμετοχής σε επιμέρους προγράμματα ή δραστηριότητες της Ένωσης,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΕΞΗΣ:

ΑΡΘΡΟ 1

Αντικείμενο

Η παρούσα συμφωνία καθορίζει τους κανόνες που ισχύουν για τη συμμετοχή της Ελβετίας σε οποιοδήποτε πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης, ή σε μέρη αυτών, στα οποία έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει η Ελβετία και τα οποία απαριθμούνται σε πρωτόκολλο της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «βασική πράξη»:

- i) νομική πράξη ενός ή περισσότερων θεσμικών οργάνων της Ένωσης, εκτός σύστασης ή γνώμης, η οποία θεσπίζει πρόγραμμα και η οποία παρέχει τη νομική βάση για δράση και για την εκτέλεση των αντίστοιχων δαπανών που εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης ή της δημοσιονομικής εγγύησης ή χρηματοδοτικής συνδρομής που καλύπτεται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης κάθε τροποποίησης, καθώς και τυχόν συναφών πράξεων θεσμικού οργάνου της Ένωσης που συμπληρώνουν ή εφαρμόζουν την εν λόγω πράξη, εξαιρουμένων όσων θεσπίζουν προγράμματα εργασίας, ή
- ii) νομική πράξη ενός ή περισσότερων θεσμικών οργάνων της Ένωσης, εκτός σύστασης ή γνώμης, για τη θέσπιση δραστηριότητας χρηματοδοτούμενης από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, εκτός των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης κάθε τροποποίησης, καθώς και τυχόν συναφών πράξεων θεσμικού οργάνου της Ένωσης που συμπληρώνουν ή εφαρμόζουν την εν λόγω πράξη, εξαιρουμένων όσων θεσπίζουν προγράμματα εργασίας·

β) «χρηματοδοτική συμφωνία»: συμφωνία σχετικά με πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης, όπως προσδιορίζεται στα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας, στην οποία συμμετέχει η Ελβετία και η οποία εκτελεί κονδύλια της Ένωσης, όπως συμφωνίες επιχορήγησης, συμφωνίες συνεισφοράς, χρηματοδοτικές συμφωνίες-πλαίσια εταιρικής σχέσης, συμφωνίες χρηματοδότησης και συμβάσεις εγγυήσεων·

- γ) «άλλοι κανόνες που αφορούν την εκτέλεση του προγράμματος ή της δραστηριότητας της Ένωσης»: οι κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ («δημοσιονομικός κανονισμός») οι οποίοι εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, και στο πρόγραμμα εργασίας ή στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων ή σε άλλες ενωσιακές διαδικασίες χορήγησης·
- δ) «Ένωση»: η Ένωση ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, ή αμφότερες·
- ε) «ενωσιακή διαδικασία χορήγησης»: διαδικασία για τη χορήγηση χρηματοδότησης από την Ένωση την οποία κινεί η Ένωση ή πρόσωπα ή οντότητες επιφορτισμένες με την εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης·
- στ) «ελβετική οντότητα»: κάθε είδους οντότητα, είτε φυσικό πρόσωπο είτε νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα, η οποία μπορεί να συμμετέχει σε δραστηριότητες προγράμματος ή δραστηριότητας της Ένωσης σύμφωνα με τη βασική πράξη και διαμένει ή είναι εγκατεστημένη στην Ελβετία βάσει του ελβετικού δικαίου.

ΑΡΘΡΟ 3

Θέσπιση του πλαισίου συμμετοχής

1. Η Ελβετία συμμετέχει και συνεισφέρει στα προγράμματα ή στις δραστηριότητες της Ένωσης ή σε μέρη αυτών, που είναι ανοικτά στη συμμετοχή της Ελβετίας σύμφωνα με τις βασικές πράξεις οι οποίες αναφέρονται στα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας και καλύπτονται από αυτά.

¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση) (ΕΕ ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024).

2. Για κάθε νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο («ΠΔΠ»), μετά την έναρξη ισχύος των βασικών πράξεων για τη θέσπιση των προγραμμάτων της Ένωσης και υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω προγράμματα της Ένωσης είναι ανοικτά στη συμμετοχή τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένης της Ελβετίας, η μεικτή επιτροπή που συγκροτείται με την παρούσα συμφωνία (στο εξής: μεικτή επιτροπή) συζητά την απρόσκοπτη συνέχεια της συνεργασίας που θεσπίζεται με την παρούσα συμφωνία πριν από την υποβολή επιστολής με την οποία εκφράζεται η πρόθεση της Ελβετίας να συμμετάσχει σε πρόγραμμα της Ένωσης.
3. Οι ειδικοί όροι και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή της Ελβετίας σε οποιοδήποτε συγκεκριμένο πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης, ή σε μέρη αυτών, καθορίζονται στα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας. Τα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας μπορούν να τροποποιηθούν από τη μεικτή επιτροπή.
4. Τα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας:
- α) προσδιορίζουν τα προγράμματα ή τις δραστηριότητες της Ένωσης ή τα μέρη αυτών, στα οποία συμμετέχει η Ελβετία·
 - β) καθορίζουν τη διάρκεια συμμετοχής, και συγκεκριμένα το χρονικό διάστημα κατά το οποίο η Ελβετία και οι ελβετικές οντότητες μπορούν να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδότηση από την Ένωση ή μπορεί να τους ανατεθεί η εκτέλεση ενωσιακής χρηματοδότησης·
 - γ) καθορίζουν τους ειδικούς όρους για τη συμμετοχή της Ελβετίας και των ελβετικών οντοτήτων, στους οποίους περιλαμβάνονται ειδικές ρυθμίσεις για την εφαρμογή των χρηματοδοτικών όρων, όπως ορίζονται στα άρθρα 7 και 8 της παρούσας συμφωνίας, ειδικές ρυθμίσεις του διορθωτικού μηχανισμού, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 της παρούσας συμφωνίας, και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή σε δομές που δημιουργούνται για τους σκοπούς της υλοποίησης των εν λόγω προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων της Ένωσης· οι εν λόγω όροι είναι σύμφωνοι με την παρούσα συμφωνία και τις βασικές πράξεις, καθώς και με τις πράξεις ενός ή περισσότερων θεσμικών οργάνων της Ένωσης για τη σύσταση τέτοιων δομών·

- δ) εφόσον απαιτείται, καθορίζουν το ποσό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Ελβετίας σε πρόγραμμα της Ένωσης που εκτελείται μέσω χρηματοδοτικού μέσου ή δημοσιονομικής εγγύησης, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών ρυθμίσεων που αναφέρονται στο άρθρο 10 της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 4

Συμμόρφωση με τους κανόνες των προγραμμάτων ή των δραστηριοτήτων της Ένωσης, ή μερών αυτών

1. Η Ελβετία συμμετέχει στα προγράμματα ή στις δραστηριότητες της Ένωσης, ή σε μέρη αυτών, που καλύπτονται από τα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία, στα εν λόγω πρωτόκολλα, στις βασικές πράξεις και σε άλλους κανόνες που αφορούν την εκτέλεση των εν λόγω προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων της Ένωσης, ή μερών αυτών.
2. Οι όροι και οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν:
 - α) την επιλεξιμότητα των ελβετικών οντοτήτων και οποιουσδήποτε άλλους όρους επιλεξιμότητας που σχετίζονται με την Ελβετία, ιδίως όσον αφορά την προέλευση, τον τόπο δραστηριότητας ή την ιθαγένεια·
 - β) τους όρους και τις προϋποθέσεις που εφαρμόζονται για την υποβολή, αξιολόγηση και επιλογή των αιτήσεων και για την υλοποίηση των δράσεων από επιλέξιμες ελβετικές οντότητες.
3. Οι όροι και οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) είναι ισοδύναμοι με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν για τις επιλέξιμες οντότητες των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ), εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στους όρους και στις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Όροι συμμετοχής σε προγράμματα ή δραστηριότητες της Ένωσης, ή σε μέρη αυτών, σχετικά με την κινητικότητα των προσώπων και την κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών στο πλαίσιο της υλοποίησης των προγραμμάτων ή των δραστηριοτήτων της Ένωσης, ή μερών αυτών

1. Με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων της συμφωνίας για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των Κρατών Μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου¹ (στο εξής: συμφωνία για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων) ή του ελβετικού εθνικού δικαίου, η συμμετοχή της Ελβετίας σε προγράμματα ή δραστηριότητες της Ένωσης, ή σε μέρη αυτών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3, σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται η κινητικότητα των προσώπων μεταξύ της Ένωσης και της Ελβετίας, ή εντός της Ελβετίας, για την υλοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων της Ένωσης εξαρτάται από το αν η Ελβετία διασφαλίζει ότι:

- α) δεν υφίστανται διακρίσεις λόγω ιθαγένειας σε σχέση με την κινητικότητα των προσώπων για την υλοποίηση των προγραμμάτων της Ένωσης·
- β) οι όροι όσον αφορά τη μετακίνηση των προσώπων προς την Ελβετία και εντός της Ελβετίας, στο πλαίσιο της υλοποίησης των προγραμμάτων της Ένωσης, δεν συνεπάγονται αδικαιολόγητες διοικητικές ή οικονομικές επιβαρύνσεις· και
- γ) οι όροι όσον αφορά την πρόσβαση των προσώπων σε υπηρεσίες στην Ελβετία που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση των προγραμμάτων της Ένωσης είναι οι ίδιοι με τους όρους που ισχύουν για τους Ελβετούς υπηκόους· αυτό αφορά, ειδικότερα, τυχόν τέλη τα οποία συνδέονται με τη συμμετοχή σε δραστηριότητα που χρηματοδοτείται από πρόγραμμα της Ένωσης και δεν θίγει τυχόν ευνοϊκότερους κανόνες για τα τέλη που ενδέχεται να ισχύουν στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+.

¹ ΕΕ ΕΕ L 114 της 30.4.2002, σ. 6.

2. Με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων της συμφωνίας για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων ή του ενωσιακού δικαίου, όσον αφορά τη συμμετοχή που συνεπάγεται κινητικότητα των προσώπων μεταξύ της Ελβετίας και της Ένωσης, ή εντός της Ένωσης, για την υλοποίηση των ενωσιακών προγραμμάτων, η Ένωση διασφαλίζει ότι:

- α) οι όροι όσον αφορά τη μετακίνηση των προσώπων προς την Ένωση και εντός της Ένωσης, στο πλαίσιο της υλοποίησης των προγραμμάτων της Ένωσης, δεν συνεπάγονται αδικαιολόγητες διοικητικές ή οικονομικές επιβαρύνσεις· και
- β) οι όροι όσον αφορά την πρόσβαση των προσώπων σε υπηρεσίες στην Ένωση που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση των προγραμμάτων της Ένωσης είναι οι ίδιοι με τους όρους που ισχύουν για τους πολίτες της Ένωσης· αυτό αφορά, ειδικότερα, τυχόν τέλη τα οποία συνδέονται με τη συμμετοχή σε δραστηριότητα που χρηματοδοτείται από πρόγραμμα της Ένωσης και δεν θίγει τυχόν ευνοϊκότερους κανόνες για τα τέλη που ενδέχεται να ισχύουν στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να διευκολύνουν τη διασυνοριακή κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση στις δραστηριότητες οι οποίες καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία, στο πλαίσιο των υφιστάμενων διατάξεων.

4. Τα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας μπορούν να καθορίζουν περαιτέρω ειδικούς όρους και προϋποθέσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, οι οποίοι είναι αναγκαίοι για τη συμμετοχή της Ελβετίας σε προγράμματα ή δραστηριότητες της Ένωσης, ή σε μέρη αυτών.

Συμμετοχή της Ελβετίας στη διακυβέρνηση προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων

1. Οι αντιπρόσωποι ή οι εμπειρογνώμονες της Ελβετίας, ή οι εμπειρογνώμονες που ορίζονται από την Ελβετία, επιτρέπεται να συμμετέχουν ως παρατηρητές —εκτός αν πρόκειται για θέματα που προορίζονται αποκλειστικά για τα κράτη μέλη της Ένωσης ή αφορούν πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης ή μέρη αυτών, στο οποίο δεν συμμετέχει η Ελβετία— στις επιτροπές, στις συνεδριάσεις ομάδων εμπειρογνομόνων ή σε άλλες παρεμφερείς συνεδριάσεις στις οποίες συμμετέχουν αντιπρόσωποι ή εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, ή εμπειρογνώμονες που ορίζονται από τα κράτη μέλη, και οι οποίες επικουρούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην υλοποίηση και τη διαχείριση των ενωσιακών προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων, ή μερών αυτών, στα οποία συμμετέχει η Ελβετία σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσας συμφωνίας, ή οι οποίες έχουν συσταθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας όσον αφορά τα εν λόγω προγράμματα ή δραστηριότητες, ή μέρη αυτών. Οι αντιπρόσωποι ή οι εμπειρογνώμονες της Ελβετίας, ή οι εμπειρογνώμονες που ορίζονται από την Ελβετία, δεν παρίστανται κατά τη στιγμή της ψηφοφορίας. Η Ελβετία ενημερώνεται για το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας.
2. Όταν οι εμπειρογνώμονες ή οι αξιολογητές δεν διορίζονται με βάση την ιθαγένεια, η ιθαγένεια δεν αποτελεί λόγο αποκλεισμού εμπειρογνομόνων ή αξιολογητών της Ελβετίας.
3. Με την επιφύλαξη των όρων της παραγράφου 1, η συμμετοχή των αντιπροσώπων της Ελβετίας στις συνεδριάσεις που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο, ή σε άλλες συνεδριάσεις που συνδέονται με την εφαρμογή ενωσιακών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, διέπεται από τους ίδιους κανόνες και διαδικασίες με εκείνους που ισχύουν για τους αντιπροσώπους των κρατών μελών, όσον αφορά το δικαίωμα λόγου, την παραλαβή πληροφοριών και εγγράφων, εκτός αν πρόκειται για θέματα που προορίζονται αποκλειστικά για τα κράτη μέλη ή αφορούν πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης, ή μέρη αυτών, στο οποίο δεν συμμετέχει η Ελβετία, και την επιστροφή των εξόδων μετακίνησης και διαμονής.

4. Τα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας μπορούν να καθορίζουν περαιτέρω όρους και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων, καθώς και για τη συμμετοχή της Ελβετίας, σε διοικητικά συμβούλια και δομές που δημιουργούνται για τους σκοπούς της υλοποίησης προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων της Ένωσης που ορίζονται στα αντίστοιχα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 7

Χρηματοδοτικοί όροι

1. Η συμμετοχή της Ελβετίας ή ελβετικών οντοτήτων σε προγράμματα ή δραστηριότητες της Ένωσης, ή σε μέρη αυτών, εξαρτάται από τη χρηματοδοτική συνεισφορά της Ελβετίας στην αντίστοιχη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.
2. Η χρηματοδοτική συνεισφορά είναι το άθροισμα:
 - α) της επιχειρησιακής συνεισφοράς· και
 - β) του τέλους συμμετοχής.
3. Η χρηματοδοτική συνεισφορά λαμβάνει τη μορφή ετήσιας πληρωμής που καταβάλλεται σε μία ή περισσότερες δόσεις.
4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου, το τέλος συμμετοχής ανέρχεται στο 4 % της ετήσιας επιχειρησιακής συνεισφοράς και δεν υπόκειται σε αναδρομικές προσαρμογές, εκτός όσων αφορούν αναστολή σύμφωνα με το άρθρο 19. Σε περίπτωση αναστολής σύμφωνα με το άρθρο 19, το τέλος συμμετοχής αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την αναπροσαρμογή της επιχειρησιακής συνεισφοράς. Από το 2028 η μεικτή επιτροπή μπορεί να προσαρμόζει το ύψος του τέλους συμμετοχής.

5. Η επιχειρησιακή συνεισφορά καλύπτει τις επιχειρησιακές δαπάνες και τις δαπάνες στήριξης και είναι συμπληρωματική, στο πλαίσιο τόσο πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων όσο και πιστώσεων πληρωμών, προς τα ποσά που εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης που έχει εγκριθεί οριστικά για προγράμματα ή δραστηριότητες της Ένωσης, ή για μέρη αυτών, προσαυξημένα, κατά περίπτωση, με εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό, τα οποία δεν προέρχονται από χρηματοδοτικές συνεισφορές σε προγράμματα και δραστηριότητες της Ένωσης από άλλους χορηγούς, κατά τα οριζόμενα στο πρωτόκολλο της παρούσας συμφωνίας.

6. Η επιχειρησιακή συνεισφορά βασίζεται σε κλίμακα συνεισφοράς, η οποία ορίζεται ως ο λόγος του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (στο εξής: ΑΕΠ) της Ελβετίας σε τιμές αγοράς προς το ΑΕΠ της Ένωσης σε τιμές αγοράς. Για τον σκοπό αυτόν, τα στοιχεία των συμβαλλόμενων μερών για το ΑΕΠ σε τιμές αγοράς είναι τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα σχετικά στοιχεία από την 1η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η ετήσια πληρωμή, όπως παρέχονται από τη Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUROSTAT), λαμβανομένης δεόντως υπόψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τη συνεργασία στον τομέα της στατιστικής, που πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο στις 26 Οκτωβρίου 2004. Σε περίπτωση παύσης εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας, το ΑΕΠ της Ελβετίας είναι αυτό που καθορίζεται με βάση τα δεδομένα που παρέχονται από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

7. Η επιχειρησιακή συνεισφορά βασίζεται στην εφαρμογή της κλίμακας συνεισφοράς στις αρχικές πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, προσαυξημένες όπως περιγράφεται στην παράγραφο 5, οι οποίες έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό της Ένωσης που εγκρίθηκε οριστικά για το έτος εφαρμογής όσον αφορά τη χρηματοδότηση προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων της Ένωσης, ή μερών αυτών, στα οποία συμμετέχει η Ελβετία.

8. Το τέλος συμμετοχής που αναφέρεται στην παράγραφο 2 έχει τις παρακάτω τιμές κατά τα έτη 2025 έως 2027:

— 2025: 2,5 %·

- 2026: 3 %.
- 2027: 4 %.

9. Κατόπιν αιτήματος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέχει στην Ελβετία πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδοτική συνεισφορά της, όπως περιλαμβάνονται στις πληροφορίες σχετικά με τον προϋπολογισμό, τη λογιστική, τις επιδόσεις και την αξιολόγηση που παρέχονται στις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές και στις αρμόδιες για την απαλλαγή αρχές της Ένωσης όσον αφορά τα προγράμματα και τις δραστηριότητες της Ένωσης, ή μέρη αυτών, στα οποία συμμετέχει η Ελβετία. Οι πληροφορίες αυτές παρέχονται λαμβανομένων δεόντως υπόψη των κανόνων εμπιστευτικότητας και προστασίας δεδομένων της Ένωσης και της Ελβετίας και με την επιφύλαξη των πληροφοριών τις οποίες η Ελβετία έχει δικαίωμα να λαμβάνει σύμφωνα με το άρθρο 12.

10. Όλες οι χρηματοδοτικές συνεισφορές της Ελβετίας ή οι πληρωμές από την Ένωση, καθώς και ο υπολογισμός των οφειλόμενων ή των προς είσπραξη ποσών πραγματοποιούνται σε ευρώ.

11. Λεπτομερείς διατάξεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου καθορίζονται στα αντίστοιχα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας, καθώς και στο παράρτημα της παρούσας συμφωνίας σχετικά με τις διατάξεις δημοσιονομικής εκτέλεσης.

ΑΡΘΡΟ 8

Προγράμματα και δραστηριότητες στα οποία εφαρμόζεται μηχανισμός προσαρμογής της επιχειρησιακής συνεισφοράς

1. Αν προβλέπεται σε πρωτόκολλο της παρούσας συμφωνίας, η επιχειρησιακή συνεισφορά προγράμματος ή δραστηριότητας της Ένωσης, ή μέρους αυτών, για το έτος N μπορεί να προσαρμοστεί αναδρομικά προς τα άνω ή προς τα κάτω σε ένα ή περισσότερα επόμενα έτη, με βάση τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν επί των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων του εν λόγω έτους, την υλοποίησή τους μέσω νομικών δεσμεύσεων και την αποδέσμευσή τους.

2. Η πρώτη προσαρμογή πραγματοποιείται το έτος $N+1$, οπότε η επιχειρησιακή συνεισφορά προσαρμόζεται κατά τη διαφορά μεταξύ της συνεισφοράς και μιας προσαρμοσμένης συνεισφοράς που υπολογίζεται με την εφαρμογή της κλίμακας συνεισφοράς του έτους N , προσαρμοσμένης μέσω της εφαρμογής συντελεστή, εφόσον προβλέπεται στο σχετικό πρωτόκολλο, στο άθροισμα:

- α) του ποσού των δημοσιονομικών δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν επί πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων οι οποίες εγκρίθηκαν το έτος N στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της Ένωσης και επί πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων οι οποίες αντιστοιχούν σε αποδεσμεύσεις που ανασυστάθηκαν· και
- β) τυχόν πιστώσεων εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό που δεν προκύπτουν από χρηματοδοτικές συνεισφορές σε προγράμματα και δραστηριότητες της Ένωσης από άλλους χορηγούς που καλύπτονται από τα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας και που ήταν διαθέσιμες στο τέλος του έτους N .

3. Κάθε επόμενο έτος, έως ότου όλες οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων οι οποίες προέρχονται από το έτος N να έχουν καταβληθεί ή αποδεσμευτεί, και το αργότερο 3 έτη μετά το τέλος του ενωσιακού προγράμματος ή μετά το τέλος του ΠΔΠ που αντιστοιχεί στο έτος N , ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες είναι προγενέστερη, η Ένωση υπολογίζει προσαρμογή της συνεισφοράς του έτους N μειώνοντας τη συνεισφορά της Ελβετίας κατά το ποσό που προέκυψε από την εφαρμογή της κλείδας συνεισφοράς, προσαρμοσμένης, εφόσον προβλέπεται από το σχετικό πρωτόκολλο, του έτους N στις αποδεσμεύσεις που πραγματοποιήθηκαν κάθε έτος σε δεσμεύσεις του έτους N οι οποίες χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης ή από αποδεσμεύσεις που ανασυστάθηκαν.

4. Αν ακυρωθούν οι πιστώσεις εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό που δεν προκύπτουν από χρηματοδοτικές συνεισφορές σε προγράμματα και δραστηριότητες της Ένωσης από άλλους χορηγούς που καλύπτονται από τα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας, η συνεισφορά της Ελβετίας στο σχετικό πρόγραμμα ή στη σχετική δραστηριότητα της Ένωσης, ή σε μέρη αυτών, μειώνεται κατά το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της κλίμακας συνεισφοράς, προσαρμοσμένης εφόσον προβλέπεται από το σχετικό πρωτόκολλο, του έτους N στο ακυρωθέν ποσό.

5. Το έτος $N+2$ ή τα επόμενα έτη, αφού πραγματοποιηθούν οι αναπροσαρμογές που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4, η συνεισφορά της Ελβετίας για το έτος N μειώνεται επίσης κατά ποσό το οποίο προκύπτει μέσω πολλαπλασιασμού της συνεισφοράς της Ελβετίας για το έτος N με τον λόγο:

- α) των νομικών δεσμεύσεων του έτους N , οι οποίες χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο οποιωνδήποτε πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων που είναι διαθέσιμες το έτος N και προκύπτουν από διαγωνιστικές διαδικασίες χορήγησης,
 - i) από τις οποίες έχουν εξαιρεθεί η Ελβετία και ελβετικές οντότητες·
 - ii) για τις οποίες εξέπνευσε η προθεσμία υποβολής αιτήσεων κατά τη διάρκεια της αναστολής που αναφέρεται στο άρθρο 19 ή μετά την έναρξη ισχύος της καταγγελίας που αναφέρεται στο άρθρο 20· και
- β) του συνολικού ποσού των νομικών δεσμεύσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο οποιωνδήποτε δεσμεύσεων ανάληψης υποχρεώσεων του έτους N .

6. Το ποσό των νομικών δεσμεύσεων, που περιγράφεται στην παράγραφο 5, υπολογίζεται με βάση το σύνολο των δημοσιονομικών δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν το έτος N , κατόπιν αφαίρεσης των αποδεσμεύσεων που πραγματοποιήθηκαν επί των εν λόγω δεσμεύσεων το έτος $N+1$.

ΑΡΘΡΟ 9

Προγράμματα και δραστηριότητες της Ένωσης, ή μέρη αυτών, στα οποία εφαρμόζεται αυτόματος διορθωτικός μηχανισμός

1. Εφαρμόζεται αυτόματος διορθωτικός μηχανισμός όσον αφορά πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης, ή μέρος αυτών, για τα οποία προβλέπεται εφαρμογή αυτόματου διορθωτικού μηχανισμού στη βασική πράξη για τη θέσπιση του εν λόγω προγράμματος ή δραστηριότητας και στο σχετικό πρωτόκολλο της παρούσας συμφωνίας. Η εφαρμογή του εν λόγω αυτόματου διορθωτικού μηχανισμού μπορεί να περιορίζεται σε μέρη του προγράμματος ή της δραστηριότητας της Ένωσης που προσδιορίζονται στο σχετικό πρωτόκολλο της παρούσας συμφωνίας και τα οποία υλοποιούνται μέσω επιχορηγήσεων για τις οποίες διοργανώνονται διαγωνιστικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων. Λεπτομερείς κανόνες για τον προσδιορισμό των μερών του προγράμματος ή της δραστηριότητας της Ένωσης στα οποία εφαρμόζεται ή δεν εφαρμόζεται ο αυτόματος διορθωτικός μηχανισμός μπορούν να καθορίζονται στο εν λόγω πρωτόκολλο.
2. Το ποσό της αυτόματης διόρθωσης για πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης, ή για μέρη αυτών, ισούται με τη διαφορά μεταξύ των αρχικών ποσών των νομικών δεσμεύσεων που πράγματι αναλήφθηκαν με την Ελβετία ή τις ελβετικές οντότητες, χρηματοδοτούμενες από πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων του εκάστοτε έτους, και της αντίστοιχης επιχειρησιακής συνεισφοράς που κατέβαλε η Ελβετία, όπως προσαρμόστηκε σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας, εφόσον το σχετικό πρωτόκολλο της παρούσας συμφωνίας προβλέπει τέτοια προσαρμογή, εξαιρουμένων των δαπανών στήριξης, για την ίδια περίοδο.
3. Κάθε ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, το οποίο υπερβαίνει κάθε έτος, για δύο διαδοχικά έτη, το 8 % της αντίστοιχης επιχειρησιακής συνεισφοράς της Ελβετίας στο πρόγραμμα της Ένωσης, όπως αναπροσαρμόστηκε σύμφωνα με το άρθρο 8, οφείλεται από την Ελβετία ως πρόσθετη συνεισφορά δυνάμει του αυτόματου διορθωτικού μηχανισμού για καθένα από τα εν λόγω δύο έτη.

4. Λεπτομερείς κανόνες για τον καθορισμό των σχετικών ποσών των νομικών δεσμεύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, μεταξύ άλλων και στην περίπτωση κοινοπραξιών, και για τον υπολογισμό της αυτόματης διόρθωσης μπορούν να καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας συμφωνίας σχετικά με τις διατάξεις δημοσιονομικής εκτέλεσης.

ΑΡΘΡΟ 10

Χρηματοδότηση όσον αφορά προγράμματα της Ένωσης που εκτελούνται μέσω χρηματοδοτικών μέσων ή δημοσιονομικών εγγυήσεων

1. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με το άρθρο 3, η Ελβετία συμμετέχει σε πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης, ή σε μέρος αυτών, που εκτελείται μέσω χρηματοδοτικών μέσων ή δημοσιονομικών εγγυήσεων βάσει του δημοσιονομικού κανονισμού, η Ελβετία παρέχει συνεισφορά στα εν λόγω χρηματοδοτικά μέσα ή στις εν λόγω δημοσιονομικές εγγυήσεις σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και τη βασική πράξη για τη θέσπιση του προγράμματος ή της δραστηριότητας της Ένωσης.

Το ποσό της συνεισφοράς αυξάνει τη δημοσιονομική εγγύηση ή το χρηματοδοτικό κονδύλιο του χρηματοδοτικού μέσου της Ένωσης.

2. Κατά περίπτωση, οι όροι εφαρμογής του παρόντος άρθρου είναι δυνατόν να διευκρινίζονται περαιτέρω στο σχετικό πρωτόκολλο.

Αξιολογήσεις και έλεγχοι

1. Η Ένωση έχει το δικαίωμα να διεξάγει, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες πράξεις ενός ή περισσότερων θεσμικών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης, και όπως προβλέπεται στις σχετικές συμφωνίες και συμβάσεις, αξιολογήσεις τεχνικού, επιστημονικού, χρηματοοικονομικού χαρακτήρα ή άλλου είδους αξιολογήσεις και ελέγχους στις εγκαταστάσεις κάθε φυσικού προσώπου το οποίο διαμένει στην Ελβετία ή κάθε νομικής οντότητας εγκατεστημένης στην Ελβετία, που λαμβάνει χρηματοδότηση από την Ένωση, καθώς και στις εγκαταστάσεις κάθε τρίτου που συμμετέχει στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης και ο οποίος διαμένει ή είναι εγκατεστημένος στην Ελβετία. Οι εν λόγω αξιολογήσεις και έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται από τους υπαλλήλους των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, ειδικότερα από υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, ή από άλλα πρόσωπα εντεταλμένα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στην επικράτεια της Ελβετίας, οι υπάλληλοι και οι αρχές της Ένωσης που διενεργούν έρευνες ενεργούν με τρόπο που συνάδει με την ελβετική νομοθεσία.
2. Οι υπάλληλοι των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, ειδικότερα οι υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και άλλα πρόσωπα εντεταλμένα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχουν επαρκή πρόσβαση σε χώρους, εργασίες και έγγραφα —τόσο σε ηλεκτρονική όσο και σε έντυπη μορφή—, καθώς και σε όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τη διενέργεια των εν λόγω ελέγχων, όπως επίσης έχουν το δικαίωμα να εξασφαλίζουν υλικό ή ηλεκτρονικό αντίγραφο ή αποσπάσματα κάθε εγγράφου ή των περιεχομένων οποιουδήποτε μέσου δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή του φυσικού ή νομικού προσώπου που υποβάλλεται σε έλεγχο, ή αντίστοιχα βρίσκονται στην κατοχή του τρίτου που υποβάλλεται σε έλεγχο.
3. Η Ελβετία ούτε αποτρέπει ούτε θέτει συγκεκριμένο εμπόδιο στο δικαίωμα εισόδου των υπαλλήλων και λοιπών προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στην Ελβετία και στην πρόσβαση στις εγκαταστάσεις, λόγω της άσκησης των καθηκόντων τους που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

4. Οι αξιολογήσεις και οι έλεγχοι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου μπορούν να διενεργούνται μετά την αναστολή της εφαρμογής ενός πρωτοκόλλου της παρούσας συμφωνίας δυνάμει του άρθρου 19, την παύση της προσωρινής εφαρμογής ή την καταγγελία της παρούσας συμφωνίας, υπό τους όρους που προβλέπονται στις εφαρμοστέες πράξεις ενός ή περισσότερων θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης ή όπως προβλέπεται στις σχετικές συμφωνίες και συμβάσεις σε σχέση με οποιαδήποτε νομική δέσμευση για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης που έχει αναληφθεί από την Ένωση πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της αναστολής της εφαρμογής του σχετικού πρωτοκόλλου ή της παύσης της προσωρινής εφαρμογής ή της καταγγελίας της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 12

Καταπολέμηση των παρατυπιών, της απάτης και άλλων ποινικών αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) εξουσιοδοτούνται να διενεργούν διοικητικές έρευνες σε σχέση με την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και των πρωτοκόλλων της, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, στην επικράτεια της Ελβετίας. Οι εν λόγω έρευνες διεξάγονται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις εφαρμοστέες πράξεις ενός ή περισσότερων θεσμικών οργάνων της Ένωσης. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στην επικράτεια της Ελβετίας, οι υπάλληλοι και οι αρχές της Ένωσης που διενεργούν έρευνες ενεργούν με τρόπο που συνάδει με την ελβετική νομοθεσία.
2. Οι αρμόδιες ελβετικές αρχές ενημερώνουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή την OLAF εντός εύλογου χρονικού διαστήματος για κάθε περιστατικό ή υπόνοια που έχει περιέλθει σε γνώση τους σχετικά με παρατυπία, απάτη ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, σε σύνδεση με την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και των πρωτοκόλλων της.

3. Οι επιτόπιοι έλεγχοι και οι επιθεωρήσεις μπορούν να διενεργούνται στις εγκαταστάσεις κάθε φυσικού προσώπου που διαμένει στην Ελβετία ή κάθε νομικής οντότητας εγκατεστημένης στην Ελβετία που λαμβάνει κονδύλια της Ένωσης, καθώς και κάθε τρίτου που συμμετέχει στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης ο οποίος διαμένει ή είναι εγκατεστημένος στην Ελβετία.
4. Οι επιτόπιοι έλεγχοι και επιθεωρήσεις προετοιμάζονται και διενεργούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή την OLAF σε στενή συνεργασία με την αρμόδια ελβετική ελεγκτική αρχή, στην οποία κοινοποιούνται εγκαίρως το αντικείμενο, ο σκοπός και η νομική βάση των ελέγχων και επιθεωρήσεων, ώστε οι αρμόδιες ελβετικές αρχές να μπορούν να παράσχουν συνδρομή. Για τον σκοπό αυτό, οι υπάλληλοι των αρμόδιων ελβετικών αρχών μπορούν να συμμετέχουν στους επιτόπιους ελέγχους και τις επιθεωρήσεις.
5. Κατόπιν αιτήματος των ελβετικών αρχών, οι επιτόπιοι έλεγχοι και οι επιθεωρήσεις μπορούν να διενεργούνται από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή την OLAF.
6. Οι υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το προσωπικό της OLAF έχουν πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες και τα έγγραφα τεκμηρίωσης, όπως μεταξύ άλλων σε ηλεκτρονικά δεδομένα, όσον αφορά τις οικείες πράξεις που απαιτούνται για την ορθή διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων και των επιθεωρήσεων. Μπορούν, ειδικότερα, να λαμβάνουν αντίγραφα των σχετικών εγγράφων.
7. Σε περίπτωση που το πρόσωπο, η οντότητα ή άλλος τρίτος αντιτίθεται σε επιτόπιο έλεγχο ή επιθεώρηση, οι αρχές της Ελβετίας, ενεργώντας σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και κανονισμούς, παρέχουν συνδρομή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή στην OLAF για να είναι σε θέση να εκπληρώσουν τα σχετικά με τον επιτόπιο έλεγχο ή την επιθεώρηση καθήκοντά τους. Η εν λόγω συνδρομή περιλαμβάνει τη λήψη των κατάλληλων προληπτικών μέτρων που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο, ειδικότερα τη λήψη μέτρων για τη διαφύλαξη αποδεικτικών στοιχείων.
8. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή η OLAF ενημερώνει τις ελβετικές αρχές για το αποτέλεσμα των εν λόγω ελέγχων και επιθεωρήσεων. Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή η OLAF αναφέρει το συντομότερο δυνατόν στην αρμόδια ελβετική ελεγκτική αρχή τυχόν περιστατικό ή υπόνοια παρατυπίας που έχει περιέλθει σε γνώση της στο πλαίσιο του επιτόπιου ελέγχου ή της επιθεώρησης.

9. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του ποινικού δικαίου της Ελβετίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να επιβάλλει διοικητικά μέτρα και κυρώσεις σε οποιαδήποτε ελβετική οντότητα η οποία συμμετέχει στην υλοποίηση προγράμματος ή δραστηριότητας της Ένωσης σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης.

10. Για τους σκοπούς της ορθής εφαρμογής του παρόντος άρθρου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή η OLAF και οι αρμόδιες ελβετικές αρχές ανταλλάσσουν τακτικά πληροφορίες και, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των συμβαλλόμενων μερών της παρούσας συμφωνίας, διαβουλεύονται μεταξύ τους.

11. Προκειμένου να διευκολυνθεί η αποτελεσματική συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών με την OLAF, η Ελβετία ορίζει σημείο επαφής.

12. Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή της OLAF και των αρμόδιων ελβετικών αρχών διεξάγεται λαμβανομένων δεόντως υπόψη των απαιτήσεων εμπιστευτικότητας. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην ανταλλαγή πληροφοριών προστατεύονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες.

13. Οι αρμόδιες ελβετικές αρχές ενημερώνουν επίσης την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για κάθε περιστατικό ή υπόνοια που έχει περιέλθει σε γνώση τους σχετικά με παρατυπία, απάτη ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης όταν τα εν λόγω περιστατικά ή οι εν λόγω υπόνοιες αφορούν περίπτωση η οποία ενδέχεται να εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Σε περιπτώσεις στις οποίες η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ή η Ελβετία διεξάγει έρευνες ή δικαστικές διαδικασίες σχετικά με ποινικά αδικήματα που επηρεάζουν τα αντίστοιχα οικονομικά τους συμφέροντα εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, η Ελβετία και η Ένωση μεριμνούν για την αποτελεσματική αμοιβαία συνδρομή, σύμφωνα με το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο, ώστε οι αρμόδιες αρχές τους να έχουν τη δυνατότητα να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους όσον αφορά τη διερεύνηση, τη δίωξη και την παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης των δραστών των εν λόγω ποινικών αδικημάτων, καθώς και των συνεργών τους.

ΑΡΘΡΟ 13

Τροποποιήσεις των άρθρων 11 και 12

Η μεικτή επιτροπή μπορεί να τροποποιεί τα άρθρα 11 και 12, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τροποποιήσεις πράξεων ενός ή περισσότερων θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 14

Είσπραξη και εκτέλεση

1. Απόφαση που εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και επιβάλλει χρηματική υποχρέωση σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα πλην κρατών σε σχέση με αξιώσεις που απορρέουν από προγράμματα, δραστηριότητες, έργα ή δράσεις της Ένωσης είναι εκτελεστή στην Ελβετία. Ο εκτελεστήριος τύπος περιάπτεται στην εν λόγω απόφαση, χωρίς άλλη διατύπωση πέρα από τον έλεγχο της γνησιότητας της εν λόγω απόφασης, από την εθνική αρχή την οποία έχει ορίσει για τον σκοπό αυτό η κυβέρνηση της Ελβετίας. Η εκτέλεση πραγματοποιείται σύμφωνα με το δίκαιο και τη δικονομία της Ελβετίας. Οι εκτελεστές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θεωρούνται εκτελεστοί τίτλοι κατά την έννοια του ομοσπονδιακού νόμου περί διαδικασίας αναγκαστικής είσπραξης οφειλών και περί πτώχευσης και δεν υπόκεινται σε έλεγχο της ουσίας της απόφασης ενώπιον των ελβετικών δικαστηρίων. Η κυβέρνηση της Ελβετίας γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης την εθνική αρχή που έχει ορίσει για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου. Σύμφωνα με το άρθρο 15, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει το δικαίωμα να κοινοποιεί τις εκτελεστές αποφάσεις απευθείας στα πρόσωπα που διαμένουν στην Ελβετία και στις νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ελβετία.

2. Οι αποφάσεις και οι διατάξεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες εκδίδονται κατ' εφαρμογή ρήτρας διαιτησίας που περιέχεται σε σύμβαση ή συμφωνία σχετικά με προγράμματα, δραστηριότητες, έργα ή δράσεις της Ένωσης, είναι εκτελεστές στην Ελβετία κατά τον ίδιο τρόπο με τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και την αναστολή της εκτέλεσής τους. Ωστόσο, τα δικαστήρια της Ελβετίας είναι αρμόδια όσον αφορά καταγγελίες για την παράτυπη εκτέλεση των αποφάσεων.

ΑΡΘΡΟ 15

Επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών

Τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης που συμμετέχουν στην υλοποίηση προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων της Ένωσης ή σε έλεγχο των εν λόγω προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων έχουν το δικαίωμα να επικοινωνούν απευθείας, μεταξύ άλλων μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής, με οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο που διαμένει στην Ελβετία ή νομική οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην Ελβετία και λαμβάνει χρηματοδότηση από την Ένωση, καθώς και με κάθε τρίτο που συμμετέχει στην εκτέλεση της χρηματοδότησης της Ένωσης και διαμένει ή είναι εγκατεστημένος στην Ελβετία. Τα εν λόγω πρόσωπα, οντότητες και τρίτοι μπορούν να υποβάλλουν απευθείας στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης όλες τις σχετικές πληροφορίες και έγγραφα που οφείλουν να υποβάλλουν βάσει της νομοθεσίας της Ένωσης η οποία εφαρμόζεται στο πρόγραμμα ή τη δραστηριότητα της Ένωσης και βάσει τυχόν σύμβασης ή συμφωνίας χρηματοδότησης που συνάπτεται για την υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος ή της εν λόγω δραστηριότητας.

Μεικτή επιτροπή για τη συμμετοχή σε προγράμματα της Ένωσης

1. Συγκροτείται μεικτή επιτροπή για τη συμμετοχή σε προγράμματα της Ένωσης. Η μεικτή επιτροπή:

- α) διασφαλίζει την ορθή λειτουργία και την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και των πρωτοκόλλων της, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης, της αξιολόγησης και της επανεξέτασης της εφαρμογής τους, και ιδίως όσον αφορά τα εξής:
 - i) τη συμμετοχή και τις επιδόσεις των ελβετικών οντοτήτων σε προγράμματα και δραστηριότητες της Ένωσης, ή σε μέρη αυτών·
 - ii) κατά περίπτωση, το επίπεδο παροχής αμοιβαίας προσβασιμότητας στις νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στο έδαφος κάθε συμβαλλόμενου μέρους, ώστε να συμμετέχουν σε προγράμματα, έργα, δράσεις ή δραστηριότητες του έτερου συμβαλλόμενου μέρους, ή σε μέρη αυτών·
 - iii) την εφαρμογή του μηχανισμού χρηματοδοτικής συνεισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 7 και, κατά περίπτωση, του αυτόματου διορθωτικού μηχανισμού που εφαρμόζεται σε προγράμματα ή δραστηριότητες της Ένωσης που καλύπτονται από τα πρωτόκολλα της παρούσας κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 9·
 - iv) την ανταλλαγή πληροφοριών και, κατά περίπτωση, την εξέταση τυχόν ζητημάτων σχετικά με την εκμετάλλευση αποτελεσμάτων, όπως, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας·
 - v) συζήτηση, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των συμβαλλόμενων μερών, των περιορισμών που εφαρμόζουν ή προγραμματίζουν τα συμβαλλόμενα μέρη όσον αφορά την πρόσβαση στα αντίστοιχα προγράμματά τους έρευνας και καινοτομίας, για παράδειγμα όσον αφορά ιδίως δράσεις που σχετίζονται με τους στρατηγικούς πόρους, τα συμφέροντα, την αυτονομία ή την ασφάλεια των συμβαλλόμενων μερών·

- vi) εξέταση τρόπων βελτίωσης και ανάπτυξης της συνεργασίας·
 - vii) από κοινού συζήτηση για τις μελλοντικές κατευθύνσεις και τις προτεραιότητες των πολιτικών που αφορούν ενωσιακά προγράμματα ή δραστηριότητες που καλύπτονται από τα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας·
 - viii) ανταλλαγή πληροφοριών, μεταξύ άλλων, σχετικά με τη θέσπιση νέων νομοθετικών πράξεων, αποφάσεων ή εθνικών προγραμμάτων που αφορούν την υλοποίηση της παρούσας συμφωνίας και των πρωτοκόλλων της·
 - ix) έγκριση πρωτοκόλλων της παρούσας συμφωνίας σχετικά με ειδικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής της Ελβετίας σε προγράμματα ή δραστηριότητες της Ένωσης, σε μέρη αυτών, ή για την τροποποίηση των εν λόγω πρωτοκόλλων, εφόσον απαιτείται, μέσω απόφασης·
 - x) τροποποίηση των άρθρων 11 και 12 της παρούσας συμφωνίας, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τροποποιήσεις πράξεων ενός ή περισσότερων θεσμικών οργάνων της Ένωσης, μέσω απόφασης·
- β) διασφαλίζει, σε συνεργασία με τη μεικτή επιτροπή που έχει συσταθεί με τη συμφωνία για την υγεία (στο εξής: μεικτή επιτροπή για την υγεία), την ορθή λειτουργία και την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας όσον αφορά τη συμμετοχή της Ελβετίας σε προγράμματα για τη δράση της Ένωσης στον τομέα της υγείας¹, μόνο για θέματα που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία, και ειδικότερα:
- i) εγκρίνει ή τροποποιεί το σχετικό πρωτόκολλο, σε διαβούλευση με τη μεικτή επιτροπή για την υγεία·

¹ Για την περίοδο 2021-2027, πρόκειται για το πρόγραμμα «Η ΕΕ για την υγεία», όπως θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/522 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση Προγράμματος σχετικά με τη δράση της Ένωσης στον τομέα της υγείας [Πρόγραμμα «Η ΕΕ για την υγεία» (EU4Health)] για την περίοδο 2021-2027 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2014 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 1).

- ii) ενημερώνει τη μεικτή επιτροπή για την υγεία όταν η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων της περιλαμβάνει θέματα που αφορούν πρόγραμμα δράσης της Ένωσης στον τομέα της υγείας.

2. Οι αποφάσεις της μεικτής επιτροπής λαμβάνονται ομόφωνα. Οι αποφάσεις είναι δεσμευτικές για τα συμβαλλόμενα μέρη.
3. Η μεικτή επιτροπή απαρτίζεται από εκπροσώπους των συμβαλλόμενων μερών.
4. Η μεικτή επιτροπή μπορεί να αποφασίζει τη σύσταση οποιασδήποτε ad hoc ομάδας εργασίας ή συμβουλευτικού οργάνου σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, η οποία μπορεί να συμβάλει στην υλοποίηση της παρούσας συμφωνίας.
5. Η προεδρία της μεικτής επιτροπής ασκείται από κοινού από έναν εκπρόσωπο από κάθε συμβαλλόμενο μέρος.
6. Η μεικτή επιτροπή εργάζεται σε συνεχή βάση μέσω ανταλλαγής σχετικών πληροφοριών με κάθε μέσο επικοινωνίας, ιδίως όσον αφορά τη συμμετοχή και τις επιδόσεις των ελβετικών οντοτήτων. Η μεικτή επιτροπή μπορεί, ειδικότερα, να διεξάγει τις εργασίες της γραπτώς όποτε προκύπτει σχετική ανάγκη.
7. Η μεικτή επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά ετησίως εκ περιτροπής στις Βρυξέλλες και στη Βέρνη, εκτός αν οι συμπρόεδροι αποφασίσουν διαφορετικά. Συνεδριάζει επίσης κατόπιν αιτήματος ενός εκ των συμβαλλόμενων μερών. Οι συμπρόεδροι μπορούν να αποφασίσουν ότι μια συνεδρίαση της μεικτής επιτροπής μπορεί να διεξαχθεί με βιντεοδιάσκεψη ή τηλεδιάσκεψη.
8. Κατά την πρώτη της συνεδρίαση, η μεικτή επιτροπή καθορίζει τον εσωτερικό κανονισμό της.

Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα συμφωνία κυρώνεται ή εγκρίνεται από τα συμβαλλόμενα μέρη σύμφωνα με τις κατ' ιδίαν διαδικασίες. Τα συμβαλλόμενα μέρη κοινοποιούν αμοιβαία την ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών που είναι αναγκαίες για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.
2. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα που έπεται της τελευταίας κοινοποίησης όσον αφορά τις ακόλουθες πράξεις:
 - α) Θεσμικό πρωτόκολλο της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου, για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων·
 - β) Πρωτόκολλο τροποποίησης της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου, για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων·
 - γ) Θεσμικό πρωτόκολλο της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές·
 - δ) Πρωτόκολλο τροποποίησης της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές·
 - ε) Πρωτόκολλο για τις κρατικές ενισχύσεις της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές·
 - στ) Θεσμικό πρωτόκολλο της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τις σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών·

- ζ) Πρωτόκολλο τροποποίησης της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τις σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών·
- η) Πρωτόκολλο για τις κρατικές ενισχύσεις της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τις σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών·
- θ) Πρωτόκολλο τροποποίησης της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τις συναλλαγές γεωργικών προϊόντων·
- ι) Θεσμικό πρωτόκολλο της συμφωνίας αμοιβαίας αναγνώρισης σχετικά με την αξιολόγηση της πιστότητας, μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας·
- ια) Πρωτόκολλο τροποποίησης της συμφωνίας αμοιβαίας αναγνώρισης σχετικά με την αξιολόγηση της πιστότητας, μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας·
- ιβ) Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με την τακτική χρηματοδοτική συνεισφορά της Ελβετίας στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
- ιγ) Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή της Ελβετικής Συνομοσπονδίας στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα.

Προσωρινή εφαρμογή

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν προσωρινά την παρούσα συμφωνία, σύμφωνα με τις αντίστοιχες εσωτερικές διαδικασίες και τη νομοθεσία τους, από την 1η Ιανουαρίου 2025. Αν η ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας είναι μεταγενέστερη της 15ης Νοεμβρίου 2025, τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν προσωρινά την παρούσα συμφωνία, σύμφωνα με τις αντίστοιχες εσωτερικές διαδικασίες και τη νομοθεσία τους, από την 1η Ιανουαρίου 2026.
2. Η προσωρινή εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας παύει το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2028, αν η Ελβετία δεν έχει ολοκληρώσει έως την εν λόγω ημερομηνία τις εσωτερικές διαδικασίες της που απαιτούνται για την έναρξη ισχύος των πράξεων οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 17.
3. Σε περίπτωση παύσης της προσωρινής εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι η ελβετική επιχειρησιακή συνεισφορά που αναφέρεται στο άρθρο 7 είναι καταβλητέα χωρίς την προσαρμογή που προβλέπεται στο άρθρο 8 ή τη διόρθωση που προβλέπεται στο άρθρο 9.
4. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι τα έργα ή οι δράσεις για τα οποία έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις μετά την προσωρινή εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, και πριν από την παύση της προσωρινής εφαρμογής της, συνεχίζονται μέχρι την ολοκλήρωσή τους υπό τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία.

Αναστολή

1. Η εφαρμογή πρωτοκόλλου της παρούσας συμφωνίας μπορεί να ανασταλεί από την Ένωση σε σχέση με πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης, ή μέρος αυτών:

- α) αν η Ελβετία δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1 και η εν λόγω μη εκπλήρωση έχει σημαντικό αντίκτυπο στην υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος ή της εν λόγω δραστηριότητας, ή μέρους αυτών·
- β) σε περίπτωση μερικής ή ολικής μη καταβολής της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που οφείλεται από την Ελβετία στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος ή της εν λόγω δραστηριότητας.

Σε περίπτωση μη καταβολής η οποία μπορεί να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο την υλοποίηση και τη διαχείριση προγράμματος ή δραστηριότητας της Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποστέλλει επίσημη επιστολή υπενθύμισης. Σε περίπτωση που η καταβολή δεν πραγματοποιηθεί εντός 20 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της εν λόγω επίσημης επιστολής υπενθύμισης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωστοποιεί στην Ελβετία την αναστολή εφαρμογής του σχετικού πρωτοκόλλου της παρούσας συμφωνίας μέσω επίσημης επιστολής γνωστοποίησης, η οποία αρχίζει να ισχύει 15 ημέρες από την παραλαβή της εν λόγω γνωστοποίησης από την Ελβετία·

- γ) στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 16 της συμφωνίας για την υγεία όσον αφορά τη συμμετοχή της Ελβετίας σε πρόγραμμα δράσης της Ένωσης στον τομέα της υγείας.

2. Σε περίπτωση αναστολής της εφαρμογής πρωτοκόλλου της παρούσας συμφωνίας, οι ελβετικές νομικές οντότητες δεν είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε διαδικασίες χορήγησης που δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος της αναστολής. Η διαδικασία χορήγησης θεωρείται ότι έχει ολοκληρωθεί όταν έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις που απορρέουν από την εν λόγω διαδικασία.

3. Η αναστολή δεν επηρεάζει τις νομικές δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει ελβετικές οντότητες στο πλαίσιο του σχετικού προγράμματος ή της σχετικής δραστηριότητας της Ένωσης πριν από την έναρξη ισχύος της αναστολής. Το σχετικό πρωτόκολλο της παρούσας συμφωνίας εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε αυτές τις νομικές δεσμεύσεις.
4. Η Ένωση ενημερώνει την Ελβετία αμέσως μόλις εισπράξει ολόκληρο το οφειλόμενο ποσό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Η αναστολή αίρεται αμέσως μετά την εν λόγω γνωστοποίηση.
5. Από την ημερομηνία κατά την οποία αίρεται η αναστολή, οι ελβετικές οντότητες είναι εκ νέου επιλέξιμες σε διαδικασίες χορήγησης που ξεκίνησαν στο πλαίσιο του σχετικού προγράμματος ή της σχετικής δραστηριότητας της Ένωσης μετά την εν λόγω ημερομηνία, καθώς και σε διαδικασίες χορήγησης που ξεκίνησαν πριν από την εν λόγω ημερομηνία, για τις οποίες δεν έχουν εκπνεύσει οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων.
6. Αν, μετά την παρέλευση έξι μηνών από την έναρξη της αναστολής σύμφωνα με την παράγραφο 1, εξακολουθούν να συντρέχουν οι περιστάσεις που οδήγησαν στην αναστολή, η Ένωση μπορεί να καταγγείλει μονομερώς το πρωτόκολλο που έχει ανασταλεί όσον αφορά το σχετικό πρόγραμμα ή τη σχετική δραστηριότητα της Ένωσης, ή μέρος αυτών.

ΑΡΘΡΟ 20

Καταγγελία

1. Έκαστο των συμβαλλόμενων μερών μπορεί να καταγγείλει την παρούσα συμφωνία με κοινοποίηση προς το έτερο συμβαλλόμενο μέρος.
2. Η παρούσα συμφωνία παύει να ισχύει έξι μήνες μετά την παραλαβή της γραπτής κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Σε περίπτωση καταγγελίας της παρούσας συμφωνίας κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι:

- α) τα έργα ή οι δράσεις για τα οποία έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, και πριν από την καταγγελία της, συνεχίζονται έως ότου ολοκληρωθούν σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία·
- β) η ετήσια χρηματοδοτική συνεισφορά σε πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης για το έτος N, κατά το οποίο καταγγέλλεται η παρούσα συμφωνία, καταβάλλεται εξ ολοκλήρου σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας συμφωνίας και τυχόν συναφείς κανόνες του σχετικού πρωτοκόλλου. Όταν εφαρμόζεται ο μηχανισμός προσαρμογής, η επιχειρησιακή συνεισφορά στο σχετικό πρόγραμμα ή στη σχετική δραστηριότητα για το έτος N προσαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας. Για προγράμματα ή δραστηριότητες της Ένωσης στα οποία εφαρμόζονται τόσο ο μηχανισμός προσαρμογής όσο και ο αυτόματος διορθωτικός μηχανισμός, η σχετική επιχειρησιακή συνεισφορά για το έτος N προσαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας και διορθώνεται σύμφωνα με το άρθρο 9 αυτής. Για προγράμματα ή δραστηριότητες της Ένωσης στα οποία εφαρμόζεται μόνο ο διορθωτικός μηχανισμός, η σχετική επιχειρησιακή συνεισφορά για το έτος N διορθώνεται σύμφωνα με το άρθρο 9 της παρούσας συμφωνίας. Το τέλος συμμετοχής που καταβάλλεται για το έτος N ως μέρος της χρηματοδοτικής συνεισφοράς σε πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης δεν προσαρμόζεται ούτε διορθώνεται·
- γ) όταν εφαρμόζεται ο μηχανισμός προσαρμογής, μετά το έτος κατά το οποίο καταγγέλλεται η παρούσα συμφωνία, οι επιχειρησιακές συνεισφορές σε πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης που καταβλήθηκαν για τα έτη κατά τα οποία εφαρμόστηκε η παρούσα συμφωνία προσαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 8. Για προγράμματα ή δραστηριότητες της Ένωσης στα οποία εφαρμόζονται τόσο ο μηχανισμός προσαρμογής όσο και ο αυτόματος διορθωτικός μηχανισμός, οι εν λόγω επιχειρησιακές συνεισφορές προσαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 και διορθώνονται αυτόματα σύμφωνα με το άρθρο 9. Για προγράμματα ή δραστηριότητες της Ένωσης στα οποία εφαρμόζεται μόνο ο αυτόματος διορθωτικός μηχανισμός, οι σχετικές επιχειρησιακές συνεισφορές διορθώνονται αυτόματα σύμφωνα με το άρθρο 9.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, η συμμετοχή της Ελβετίας σε πρόγραμμα δράσης της Ένωσης στον τομέα της υγείας μπορεί να διακοπεί στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 16 της συμφωνίας για την υγεία.
5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 και παρά τα οριζόμενα σε οποιαδήποτε περί του αντιθέτου διάταξη της παρούσας συμφωνίας, η συμμετοχή της Ελβετίας σε πρόγραμμα δράσης της Ένωσης στον τομέα της υγείας διακόπτεται την ίδια ημέρα κατά την οποία παύει να ισχύει η συμφωνία για την υγεία.
6. Τα συμβαλλόμενα μέρη διευθετούν με κοινή συναίνεση τυχόν άλλες συνέπειες που προκύπτουν από την καταγγελία της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 21

Παράρτημα και πρωτόκολλα

Το παράρτημα και τα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της.

[Τόπος], στις [...], σε δύο αντίτυπα στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, κροατική, λετονική, λιθουανική, μαλτέζικη, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική και φινλανδική γλώσσα, όλα δε τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από την παρούσα συμφωνία.

(Πεδίο υπογραφών και στις 24 γλώσσες της ΕΕ: «Για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας» και «Για την Ελβετική Συνομοσπονδία»)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κοινοποιεί στην Ελβετία, το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο στις 16 Απριλίου κάθε οικονομικού έτους, τις ακόλουθες πληροφορίες για κάθε πρόγραμμα ή δραστηριότητα της Ένωσης, ή μέρος αυτών, στα οποία συμμετέχει η Ελβετία:
 - α) τα ποσά των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων στον προϋπολογισμό της Ένωσης που έχουν εγκριθεί οριστικά για το οικείο έτος για τις γραμμές του προϋπολογισμού που καλύπτουν τη συμμετοχή της Ελβετίας σύμφωνα με τα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας και, κατά περίπτωση, το ποσό των πιστώσεων εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό που δεν απορρέουν από οικονομική χρηματοδοτική συνεισφορά από άλλους χορηγούς για τις εν λόγω γραμμές του προϋπολογισμού·
 - β) το ποσό του τέλους συμμετοχής που αναφέρεται στο άρθρο 7 της παρούσας συμφωνίας·
 - γ) από το έτος N+ 1 της υλοποίησης προγράμματος που περιλαμβάνεται στα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας, την εκτέλεση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων που αντιστοιχούν στο δημοσιονομικό έτος N και το επίπεδο αποδέσμευσης·
 - δ) για τα προγράμματα, ή μέρη αυτών, στα οποία εφαρμόζεται το άρθρο 9 της παρούσας συμφωνίας, και για τα οποία οι πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για τον υπολογισμό της αυτόματης διόρθωσης, το επίπεδο των αναλήψεων υποχρεώσεων υπέρ ελβετικών οντοτήτων κατανεμημένο σύμφωνα με το αντίστοιχο έτος των πιστώσεων του προϋπολογισμού και το σχετικό συνολικό επίπεδο των αναλήψεων υποχρεώσεων.

Βάσει του σχεδίου προϋπολογισμού της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέχει εκτίμηση των πληροφοριών των στοιχείων α) και β) το συντομότερο δυνατόν —αν είναι εφικτό κατά τη διάρκεια του Ιουνίου— και το αργότερο έως την 1η Σεπτεμβρίου κάθε οικονομικού έτους.

2. Η συνολική αξία της πρόσκλησης καταβολής για ένα συγκεκριμένο έτος καθορίζεται με τη χρήση του ετήσιου ποσού που υπολογίζεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον έχουν εφαρμογή στο πρόγραμμα της Ένωσης, τυχόν προσαρμογών βάσει του άρθρου 8 της παρούσας συμφωνίας και, εφόσον έχουν εφαρμογή στο πρόγραμμα της Ένωσης, τυχόν διορθώσεων βάσει του άρθρου 9 της παρούσας συμφωνίας.

Η εφαρμογή της παρούσας παραγράφου δεν έχει επίπτωση στον υπολογισμό της αυτόματης διόρθωσης δυνάμει του άρθρου 9.

3. Η Επιτροπή εκδίδει, το αργότερο στις 16 Απριλίου και, εφόσον έχει εφαρμογή στο πρόγραμμα της Ένωσης, το νωρίτερο στις 22 Οκτωβρίου και το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου κάθε οικονομικού έτους, πρόσκληση καταβολής προς την Ελβετία που αντιστοιχεί στη συνεισφορά της Ελβετίας βάσει της παρούσας συμφωνίας για καθένα από τα προγράμματα ή τις δραστηριότητες της Ένωσης, ή μέρη αυτών, στα οποία συμμετέχει η Ελβετία.

4. Η πρόσκληση καταβολής που αναφέρεται στην παράγραφο 3 διαρθρώνεται σε δόσεις ως εξής:

- α) η πρώτη δόση του έτους, σε σχέση με την πρόσκληση καταβολής που πρέπει να εκδοθεί έως τις 16 Απριλίου, αντιστοιχεί σε ποσό που δεν υπερβαίνει το ισοδύναμο της εκτιμώμενης ετήσιας χρηματοδοτικής συνεισφοράς του σχετικού προγράμματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Η Ελβετία καταβάλλει το ποσό που αναγράφεται στην πρόσκληση καταβολής το αργότερο 60 ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης καταβολής:

β) κατά περίπτωση, η δεύτερη δόση του έτους, σε σχέση με την πρόσκληση καταβολής που πρέπει να εκδοθεί το νωρίτερο στις 22 Οκτωβρίου και το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου, αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 3, όταν το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 3 είναι υψηλότερο. Η Ελβετία καταβάλλει το ποσό που αναγράφεται στην εν λόγω πρόσκληση καταβολής το αργότερο έως τις 21 Δεκεμβρίου.

Η Ελβετία μπορεί να πραγματοποιεί χωριστές πληρωμές για κάθε πρόγραμμα και δραστηριότητα.

5. Σε περίπτωση που η παρούσα συμφωνία αρχίσει να εφαρμόζεται προσωρινά το 2025, για το πρώτο έτος εφαρμογής της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει μία μόνο πρόσκληση καταβολής εντός 60 ημερών από την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας και το αργότερο έως τις 10 Δεκεμβρίου 2025.
6. Σε περίπτωση που η παρούσα συμφωνία αρχίσει να εφαρμόζεται προσωρινά το 2025, η Ελβετία καταβάλλει το ποσό που αναγράφεται στην πρόσκληση καταβολής δυνάμει της παραγράφου 5 το αργότερο 30 ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης καταβολής και σε κάθε περίπτωση έως τις 21 Δεκεμβρίου 2025.
7. Σε περίπτωση που η συμμετοχή της Ελβετίας διακοπεί δυνάμει του άρθρου 20 της παρούσας συμφωνίας, καθίσταται απαιτητή κάθε πληρωμή που αφορά την περίοδο πριν από τη διακοπή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει πρόσκληση καταβολής σε σχέση με το οφειλόμενο ποσό το αργότερο έναν μήνα μετά την έναρξη ισχύος της καταγγελίας. Η Ελβετία καταβάλλει το εν λόγω οφειλόμενο ποσό εντός 60 ημερών από την έκδοση της πρόσκλησης καταβολής.
8. Οποιαδήποτε καθυστέρηση στην καταβολή της συνεισφοράς συνεπάγεται την καταβολή τόκων υπερημερίας από την Ελβετία επί του οφειλόμενου ποσού από την ημερομηνία καταβολής έως την ημέρα κατά την οποία το εν λόγω οφειλόμενο ποσό εξοφληθεί εξ ολοκλήρου.

9. Το επιτόκιο για τα εισπρακτέα ποσά που δεν εξοφλούνται εμπρόθεσμα είναι αυτό που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησης, όπως δημοσιεύεται στη σειρά C της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, και που ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα κατά τον οποίο εκπνέει η προθεσμία ή 0 %, αναλόγως του ποιο ποσό είναι μεγαλύτερο, συν 3,5 εκατοστιαίες μονάδες.
-

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ 1

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΟΡΙΖΩΝ ΕΥΡΩΠΗ», ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΑΤΟΜ, ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΥΡΩΠΗ» ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+

ΜΕΡΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Προγράμματα στα οποία συμμετέχει η Ελβετία

1. Η Ελβετία συμμετέχει ως συνδεδεμένη χώρα και συνεισφέρει στα προγράμματα και τις δραστηριότητες της Ένωσης, ή σε μέρη αυτών, που θεσπίζονται με τις ακόλουθες βασικές πράξεις:
 - α) τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013¹ (Πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»), και υλοποιείται μέσω του ειδικού προγράμματος το οποίο θεσπίστηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2021/764 του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» και για την κατάργηση της απόφασης 2013/743/ΕΕ², στις πλέον επικαιροποιημένες εκδόσεις τους και μέσω χρηματοδοτικής συνεισφοράς στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας, το οποίο ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/819 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας³.

¹ ΕΕ ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1.

² ΕΕ ΕΕ L 167I της 12.5.2021, σ. 1.

³ ΕΕ ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 61.

- β) τον κανονισμό (Ευρατόμ) 2021/765 του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2021, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη» και σχετικά με την κατάργηση του κανονισμού (Ευρατόμ) 2018/1563¹ (στο εξής: πρόγραμμα Ευρατόμ), στην πλέον επικαιροποιημένη έκδοσή του·
- γ) τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240², (πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη») στην πλέον επικαιροποιημένη έκδοσή του·
- δ) τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013³ (πρόγραμμα Erasmus+), στην πλέον επικαιροποιημένη έκδοσή του.
2. Το παρόν πρωτόκολλο δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες χορήγησης με τις οποίες υλοποιούνται οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για τα ακόλουθα έτη:
- α) 2021, 2022, 2023 ή 2024 στα προγράμματα ή τις δραστηριότητες της Ένωσης, ή σε μέρη αυτών, που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ) του παρόντος πρωτοκόλλου·
- β) 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 ή 2026 στο πρόγραμμα της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του παρόντος πρωτοκόλλου.

¹ ΕΕ L 1671 της 12.5.2021, σ. 81.

² ΕΕ L 166 της 11.5.2021, σ. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>.

³ ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj>.

ΑΡΘΡΟ 2

Διάρκεια της συμμετοχής της Ελβετίας

1. Η Ελβετία συμμετέχει στα προγράμματα και τις δραστηριότητες της Ένωσης, ή σε μέρη αυτών, που αναφέρονται:

- α) στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ) του παρόντος πρωτοκόλλου από την 1 Ιανουαρίου 2025 ή άλλη ημερομηνία, αν προβλέπεται σε ειδικό τίτλο του παρόντος πρωτοκόλλου για την εναπομένουσα διάρκειά τους ή έως το τέλος του ΠΔΠ 2021-2027, όποια από τις δύο περιόδους είναι βραχύτερη·
- β) στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του παρόντος πρωτοκόλλου από την 1 Ιανουαρίου 2027 για την εναπομένουσα διάρκειά του ή έως το τέλος του ΠΔΠ 2021-2027, όποια από τις δύο περιόδους είναι βραχύτερη, υπό τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 14 του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Η Ελβετία ή οι ελβετικές οντότητες είναι επιλέξιμες υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 4 της παρούσας συμφωνίας, όσον αφορά τις διαδικασίες χορήγησης της Ένωσης, οι οποίες υλοποιούν τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις των προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, ή μερών αυτών, που αναφέρονται στο άρθρο 1 του παρόντος πρωτοκόλλου εντός των χρονικών ορίων που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Για τα προγράμματα και τις δραστηριότητες της Ένωσης, ή μέρη αυτών, που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ) του παρόντος πρωτοκόλλου, η Ελβετία ή οι ελβετικές οντότητες δεν είναι επιλέξιμες για ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο διαδικασιών χορήγησης της Ένωσης με τις οποίες υλοποιούνται οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για τα έτη 2021, 2022, 2023 ή 2024, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων κανόνων επιλεξιμότητας για οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών που ορίζονται στη βασική πράξη ή σε άλλους κανόνες που αφορούν την εκτέλεση του προγράμματος ή της δραστηριότητας της Ένωσης.

Για τα προγράμματα και τις δραστηριότητες της Ένωσης, ή μέρη αυτών, που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του παρόντος πρωτοκόλλου, η Ελβετία ή οι ελβετικές οντότητες δεν είναι επιλέξιμες για ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο διαδικασιών χορήγησης της Ένωσης με τις οποίες υλοποιούνται οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για τα έτη 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 ή 2026, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων κανόνων επιλεξιμότητας για οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών που ορίζονται στη βασική πράξη ή σε άλλους κανόνες που αφορούν την εκτέλεση του προγράμματος ή της δραστηριότητας της Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 3

Τελικές διατάξεις

Το παρόν πρωτόκολλο παραμένει σε ισχύ για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται ώστε να ολοκληρωθούν όλα τα έργα, οι δράσεις, οι δραστηριότητες, ή μέρη αυτών, που χρηματοδοτούνται από τα προγράμματα της Ένωσης τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 1 του παρόντος πρωτοκόλλου, όλες οι δράσεις που είναι αναγκαίες για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, καθώς και όλες οι οικονομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου από τα συμβαλλόμενα μέρη.

Το παρόν πρωτόκολλο παρατείνεται και εφαρμόζεται για την περίοδο 2026-2027 υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για το διάδοχο πρόγραμμα Ευρατόμ, εκτός αν, εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση του εν λόγω διάδοchu προγράμματος στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, ένα εκ των συμβαλλόμενων μερών κοινοποιήσει την απόφασή του να μην επεκτείνει το παρόν πρωτόκολλο στο εν λόγω διάδοχο πρόγραμμα. Σε περίπτωση κοινοποίησης, το παρόν πρωτόκολλο δεν εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2026 όσον αφορά το διάδοχο πρόγραμμα Ευρατόμ.

ΑΡΘΡΟ 4

Παράρτημα

Το παράρτημα του παρόντος πρωτοκόλλου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ 1

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΟΡΙΖΩΝ ΕΥΡΩΠΗ» ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΥΡΑΤΟΜ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΟΡΙΖΩΝ ΕΥΡΩΠΗ»

ΑΡΘΡΟ 5

Ειδικοί όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και στο πρόγραμμα Ευρατόμ το οποίο συμπληρώνει το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προτού λάβει απόφαση σχετικά με το αν ελβετικές οντότητες είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε δράση που αφορά στρατηγικούς πόρους, συμφέροντα, την αυτονομία ή την ασφάλεια της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 22 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695, μπορεί να ζητήσει συγκεκριμένες πληροφορίες ή διαβεβαιώσεις, όπως:
 - α) πληροφορίες σχετικά με το αν έχει χορηγηθεί ή θα χορηγηθεί σε οντότητες της Ένωσης αμοιβαία πρόσβαση σε υφιστάμενα και προβλεπόμενα προγράμματα, έργα, δράσεις, δραστηριότητες ή άλλα μέτρα της Ελβετίας, ή μέρη αυτών, που είναι ισοδύναμα της αντίστοιχης δράσης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

- β) πληροφορίες σχετικά με το αν η Ελβετία έχει θεσπίσει εθνικό μηχανισμό ελέγχου των επενδύσεων, καθώς και διαβεβαιώσεις ότι οι ελβετικές αρχές θα υποβάλλουν εκθέσεις και θα διαβουλεύονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με πιθανές περιπτώσεις για τις οποίες, κατ' εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού, έχουν λάβει γνώση προβλεπόμενης ξένης επένδυσης ή εξαγοράς, από οντότητα εγκατεστημένη ή ελεγχόμενη εκτός Ελβετίας, μιας ελβετικής οντότητας, η οποία έχει λάβει χρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» ή από το πρόγραμμα Ευρατόμ για δράσεις που αφορούν στρατηγικούς πόρους, συμφέροντα, την αυτονομία ή την ασφάλεια της Ένωσης, υπό τον όρο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέχει στην Ελβετία τον κατάλογο των σχετικών ελβετικών οντοτήτων μετά την υπογραφή των συμφωνιών επιχορήγησης με τις εν λόγω οντότητες· και
- γ) διαβεβαιώσεις ότι κανένα από τα αποτελέσματα, τις τεχνολογίες, τις υπηρεσίες και τα προϊόντα που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των οικείων δράσεων από ελβετικές οντότητες δεν θα υπόκειται σε περιορισμούς όσον αφορά τις εξαγωγές τους σε κράτη μέλη κατά τη διάρκεια της δράσης, καθώς και για τέσσερα έτη μετά τη λήξη της δράσης· η Ελβετία κοινοποιεί ετησίως επικαιροποιημένο κατάλογο με τις περιπτώσεις που υπόκεινται σε περιορισμούς όσον αφορά τις εξαγωγές, για το χρονικό διάστημα που διαρκεί η δράση και για τέσσερα έτη μετά τη λήξη της δράσης.

2. Οντότητες της Ελβετίας μπορούν να συμμετέχουν στις δραστηριότητες του Κοινού Κέντρου Ερευνών (JRC) υπό όρους και προϋποθέσεις ισοδύναμες αυτών που εφαρμόζονται σε οντότητες της Ένωσης, εκτός αν κρίνεται απαραίτητη η επιβολή περιορισμών για τη διασφάλιση συνοχής με το πεδίο εφαρμογής της συμμετοχής, η οποία απορρέει από την εφαρμογή της παραγράφου 1.

3. Σε περίπτωση που η Ένωση υλοποιεί το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» μέσω της εφαρμογής των άρθρων 185 και 187 της ΣΛΕΕ, επιτρέπεται η συμμετοχή της Ελβετίας και ελβετικών οντοτήτων στις νομικές δομές που θα συσταθούν βάσει των εν λόγω διατάξεων, σύμφωνα με τις νομικές πράξεις της Ένωσης που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν για τη σύσταση των εν λόγω νομικών δομών.

4. Η Ελβετία ενημερώνεται τακτικά για τις δραστηριότητες του JRC που αφορούν τη συμμετοχή της Ελβετίας σε κάθε πρόγραμμα, ιδίως για τα πολυετή προγράμματα εργασίας του JRC. Αντιπρόσωπος υψηλού επιπέδου της Ελβετίας προσκαλείται ως παρατηρητής στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου του JRC σε σχέση με θέματα που αφορούν τη συμμετοχή της Ελβετίας σε κάθε πρόγραμμα.

5. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/819¹, ή η νομική πράξη της Ένωσης που αντικαθιστά τον εν λόγω κανονισμό, και η απόφαση (ΕΕ) 2021/820 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², εφαρμόζονται στη συμμετοχή ελβετικών οντοτήτων στις κοινότητες γνώσης και καινοτομίας σύμφωνα με το άρθρο 4 της παρούσας συμφωνίας.

6. Οι αντιπρόσωποι της Ελβετίας έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν ως παρατηρητές στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 14 της απόφασης (ΕΕ) 2021/764 του Συμβουλίου και στο άρθρο 16 του κανονισμού (Ευρατόμ) 2021/765 του Συμβουλίου, χωρίς δικαίωμα ψήφου και μόνο για θέματα που αφορούν την Ελβετία, όταν η εν λόγω επιτροπή συζητά ζητήματα σχετικά με την εκτέλεση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και του προγράμματος Ευρατόμ. Η εν λόγω συμμετοχή είναι σύμφωνη με το άρθρο 6 της παρούσας συμφωνίας. Τα έξοδα μετακίνησης των αντιπροσώπων της Ελβετίας για τις συνεδριάσεις της εν λόγω επιτροπής επιστρέφονται για ταξίδια στην οικονομική θέση. Για όλα τα άλλα θέματα, η επιστροφή των εξόδων μετακίνησης και διαμονής διέπεται από τους ίδιους κανόνες που ισχύουν για τους αντιπροσώπους των κρατών μελών.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/819 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 61).

² Απόφαση (ΕΕ) 2021/820 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, σχετικά με το στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΤ) 2021-2027: τόνωση του ταλέντου και της ικανότητας για καινοτομία της Ευρώπης, και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1312/2013/ΕΕ (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 91).

ΑΡΘΡΟ 6

Αμοιβαιότητα

Νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ένωση μπορούν να συμμετέχουν σε προγράμματα, έργα, δράσεις, δραστηριότητες, άλλα μέτρα της Ελβετίας ή μέρη αυτών, που είναι ισοδύναμα με εκείνα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και του προγράμματος Ευρατόμ, σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ελβετίας.

Ο μη εξαντλητικός κατάλογος των ισοδύναμων προγραμμάτων, έργων, δράσεων, δραστηριοτήτων, άλλων μέτρων της Ελβετίας ή μερών αυτών, παρατίθεται στο παράρτημα Ι του παρόντος πρωτοκόλλου.

Η χρηματοδότηση νομικών οντοτήτων εγκατεστημένων στην Ένωση από την Ελβετία υπόκειται στους κανονισμούς της Ελβετίας που διέπουν τη λειτουργία προγραμμάτων, έργων, δράσεων, δραστηριοτήτων, άλλων μέτρων έρευνας και καινοτομίας, ή μερών αυτών. Σε περίπτωση που δεν παρέχεται χρηματοδότηση, νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ένωση μπορούν να συμμετέχουν με δικά τους μέσα.

ΑΡΘΡΟ 7

Ανοικτή επιστήμη

Τα συμβαλλόμενα μέρη προωθούν αμοιβαία και ενθαρρύνουν πρακτικές ανοικτής επιστήμης στα προγράμματα, τα έργα, τις δράσεις και τις δραστηριότητές τους, ή σε μέρη αυτών, σύμφωνα με τους κανόνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και του προγράμματος Ευρατόμ και τους κανονισμούς της Ελβετίας.

ΑΡΘΡΟ 8

Χρηματοδοτικοί όροι για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

1. Το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζεται στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».
2. Το άρθρο 9 της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζεται στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».
3. Για τον υπολογισμό της αυτόματης διόρθωσης που αναφέρεται στο άρθρο 9 της παρούσας συμφωνίας και στο παρόν άρθρο, εφαρμόζονται οι ακόλουθες λεπτομερείς ρυθμίσεις:
 - α) «επιχορηγήσεις κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας»: οι επιχορηγήσεις που χορηγούνται μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, στις οποίες οι τελικοί δικαιούχοι είναι δυνατόν να προσδιοριστούν κατά τον χρόνο υπολογισμού της αυτόματης διόρθωσης. Αποκλείεται η οικονομική ενίσχυση τρίτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 207 του δημοσιονομικού κανονισμού·
 - β) σε περίπτωση που κοινοπραξία αναλαμβάνει νομική δέσμευση, τα ποσά που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των αρχικών ποσών της νομικής δέσμευσης είναι τα σωρευτικά ποσά που διατίθενται σε δικαιούχους οι οποίοι είναι οντότητες της Ελβετίας σύμφωνα με την ενδεικτική κατανομή του προϋπολογισμού της συμφωνίας επιχορήγησης·
 - γ) όλα τα ποσά στο πλαίσιο των νομικών δεσμεύσεων, τα οποία αντιστοιχούν σε επιχορηγήσεις που χορηγούνται κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας, καθορίζονται μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος e-Corda της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εκταμιεύονται τη δεύτερη Τετάρτη του Φεβρουαρίου του έτους N+ 2·
 - δ) «δαπάνες μη παρέμβασης»: οι δαπάνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» πλην των επιχορηγήσεων κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών στήριξης, της ειδικής για το πρόγραμμα διαχείρισης και άλλων δράσεων·

- ε) τα ποσά που διατίθενται σε διεθνείς οργανισμούς με τη μορφή νομικών οντοτήτων που αποτελούν τον τελικό δικαιούχο θεωρούνται δαπάνες μη παρέμβασης.
4. Ο μηχανισμός αυτόματης διόρθωσης εφαρμόζεται ως εξής:
- α) οι αυτόματες διορθώσεις για το έτος N που αφορούν την εκτέλεση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για το έτος N, προσαυξημένων σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 5 της παρούσας συμφωνίας, πρέπει να εφαρμόζονται με βάση τα στοιχεία για το έτος N και το έτος N+ 1 που προέρχονται από το e-Corda, το οποίο αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου κατά το έτος N+ 2, κατόπιν εφαρμογής τυχόν προσαρμογών που προβλέπονται στο άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας στη συνεισφορά της Ελβετίας στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»: το υπολογιζόμενο ποσό θεωρείται ότι είναι το ποσό των επιχορηγήσεων κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία κατά τον χρόνο υπολογισμού της διόρθωσης:
- β) με έτος έναρξης το έτος N+ 2 και έως το έτος 2029, το ποσό της αυτόματης διόρθωσης πρέπει να υπολογίζεται για το έτος N, λαμβανομένης υπόψη της διαφοράς μεταξύ των ακόλουθων ποσών:
- i) του συνολικού ποσού των επιχορηγήσεων κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας, οι οποίες κατανέμονται στην Ελβετία ή σε ελβετικές οντότητες ως αναλήψεις υποχρεώσεων από πιστώσεις του προϋπολογισμού του έτους N· και
- ii) του ποσού της προσαρμοσμένης επιχειρησιακής συνεισφοράς της Ελβετίας για το έτος N, πολλαπλασιασμένου επί τον λόγο μεταξύ:
- A. του ποσού των επιχορηγήσεων που χορηγούνται κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων του έτους N, προσαυξημένων σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 5 της παρούσας συμφωνίας· και
- B. του συνόλου των εγκεκριμένων πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού του έτους N, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών μη παρέμβασης.

Όταν πραγματοποιείται οποιαδήποτε προσαρμογή για καταστάσεις στις οποίες εξαιρούνται ελβετικές οντότητες, κατ' εφαρμογή του άρθρου 8, τα αντίστοιχα ποσά των επιχορηγήσεων κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας δεν λαμβάνονται υπόψη στους υπολογισμούς.

5. Αν, σε σχέση με την επιχειρησιακή συνεισφορά της Ελβετίας για ένα δεδομένο έτος N, το ποσό της διαφοράς, που υπολογίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο η οποία ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας, είναι αρνητικό και σε απόλυτες τιμές υπερβαίνει το 8 % της αντίστοιχης επιχειρησιακής συνεισφοράς για το έτος N, η μελλοντική επιχειρησιακή συνεισφορά της Ελβετίας για το έτος $N+2$ μειώνεται κατά τη διαφορά μεταξύ, αφενός, του απόλυτου ποσού που υπολογίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο η οποία ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 για το έτος N και, αφετέρου, του ποσού που αντιστοιχεί στο 8 % της αντίστοιχης επιχειρησιακής συνεισφοράς για το έτος N.

Μετά τη λήξη της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του παρόντος πρωτοκόλλου, τυχόν μειώσεις μελλοντικών επιχειρησιακών συνεισφορών, όπως αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται στις επιχειρησιακές συνεισφορές της Ελβετίας σε διάδοχο πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχει η Ελβετία.

Αν η επιχειρησιακή συνεισφορά της Ελβετίας προσαρμοστεί το έτος $N+2$ σύμφωνα με το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο, η προσαρμογή αυτή λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του ετήσιου ποσού για το έτος $N+2$ σύμφωνα με το σημείο 4 του παραρτήματος σχετικά με τις διατάξεις δημοσιονομικής εκτέλεσης.

ΑΡΘΡΟ 9

Χρηματοδοτικοί όροι για το πρόγραμμα Ευρατόμ

1. Το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας δεν εφαρμόζεται στο πρόγραμμα Ευρατόμ, το οποίο συμπληρώνει το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

2. Το άρθρο 9 της παρούσας συμφωνίας δεν εφαρμόζεται στο πρόγραμμα Ευρατόμ, το οποίο συμπληρώνει το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 παράγραφος 7 της παρούσας συμφωνίας, η κλίμακα συνεισφοράς που πρέπει να εφαρμοστεί τα έτη 2025, 2026 και 2027 για τον υπολογισμό της επιχειρησιακής συνεισφοράς όσον αφορά τη συμμετοχή στο πρόγραμμα Ευρατόμ ανέρχεται στο 95,4 % της κλίμακας συνεισφοράς που ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 6 της παρούσας συμφωνίας.

ΤΙΤΛΟΣ 2

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΥΡΩΠΗ»

ΑΡΘΡΟ 10

Πεδίο εφαρμογής της σύνδεσης

Η Ελβετία συμμετέχει ως συνδεδεμένη χώρα και συνεισφέρει στους ειδικούς στόχους (ΕΣ) ΕΣ 1 («Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων»), ΕΣ 2 («Τεχνητή νοημοσύνη»), ΕΣ 4 («Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες») και ΕΣ 5 («Εκδίπλωση και βέλτιστη χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων και διαλειτουργικότητα») του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» που αναφέρονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/694.

Ειδικοί όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προτού λάβει απόφαση σχετικά με το αν ελβετικές οντότητες είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε δράση για την οποία η συμμετοχή έχει περιοριστεί για δεόντως αιτιολογημένους λόγους βάσει του άρθρου 12 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/694, μπορεί να ζητήσει συγκεκριμένες πληροφορίες ή διαβεβαιώσεις, όπως:
 - α) πληροφορίες σχετικά με το αν έχει χορηγηθεί ή θα χορηγηθεί σε οντότητες της Ένωσης αμοιβαία πρόσβαση σε υφιστάμενα και προβλεπόμενα προγράμματα, έργα ή δράσεις της Ελβετίας, που είναι ισοδύναμα της αντίστοιχης δράσης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»·
 - β) πληροφορίες σχετικά με το αν η Ελβετία έχει θεσπίσει εθνικό μηχανισμό ελέγχου των επενδύσεων, καθώς και διαβεβαιώσεις ότι οι ελβετικές αρχές θα υποβάλλουν εκθέσεις και θα διαβουλεύονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με πιθανές περιπτώσεις για τις οποίες, κατ' εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού, έχουν λάβει γνώση προβλεπόμενης ξένης επένδυσης ή εξαγοράς, από οντότητα εγκατεστημένη ή ελεγχόμενη εκτός Ελβετίας, μιας ελβετικής οντότητας, η οποία έχει λάβει χρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» στο πλαίσιο δράσεων, υπό τον όρο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέχει στην Ελβετία τον κατάλογο των σχετικών νομικών οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες στην Ελβετία μετά την υπογραφή των συμφωνιών επιχορήγησης με τις εν λόγω οντότητες· και
 - γ) διαβεβαιώσεις ότι κανένα από τα αποτελέσματα, τις τεχνολογίες, τις υπηρεσίες και τα προϊόντα που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των οικείων δράσεων από οντότητες εγκατεστημένες στην Ελβετία δεν υπόκειται σε περιορισμούς όσον αφορά τις εξαγωγές τους σε κράτη μέλη κατά τη διάρκεια της δράσης, καθώς και για τέσσερα έτη μετά τη λήξη της δράσης· Η Ελβετία θα κοινοποιεί ετησίως επικαιροποιημένο κατάλογο με τις περιπτώσεις που υπόκεινται σε εθνικούς περιορισμούς όσον αφορά τις εξαγωγές, για το χρονικό διάστημα που διαρκεί η δράση και για τέσσερα έτη μετά τη λήξη της δράσης.

2. Σε περίπτωση που οι όροι της πρόσκλησης περιορίζουν τη συμμετοχή σε δράση για λόγους σχετικούς με την ασφάλεια της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/694, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από την Ελβετία συγκεκριμένες πληροφορίες ή διαβεβαιώσεις προκειμένου να αξιολογήσει την επάρκεια των εγγυήσεων που παρέχουν οι σχετικές οντότητες ότι η συμμετοχή τους στη δράση δεν θα επηρεάσει αρνητικά την ασφάλεια της Ένωσης.

3. Σε περίπτωση που η Ένωση υλοποιεί το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» μέσω της εφαρμογής των άρθρων 185 και 187 της ΣΛΕΕ, επιτρέπεται η συμμετοχή της Ελβετίας και ελβετικών νομικών οντοτήτων στις νομικές δομές που θα συσταθούν βάσει των εν λόγω διατάξεων, σύμφωνα με τις νομικές πράξεις της Ένωσης που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν για τη σύσταση των εν λόγω νομικών δομών.

ΑΡΘΡΟ 12

Αμοιβαιότητα

Νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ένωση μπορούν να συμμετέχουν σε προγράμματα, έργα, δράσεις, δραστηριότητες, άλλα μέτρα της Ελβετίας ή μέρη αυτών που είναι ισοδύναμα με εκείνα του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη», σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ελβετίας.

Ο μη εξαντλητικός κατάλογος των ισοδύναμων προγραμμάτων, έργων, δράσεων, δραστηριοτήτων, άλλων μέτρων της Ελβετίας ή μερών αυτών, παρατίθεται στο παράρτημα Ι του παρόντος πρωτοκόλλου.

Η χρηματοδότηση νομικών οντοτήτων εγκατεστημένων στην Ένωση από την Ελβετία υπόκειται στους κανονισμούς της Ελβετίας που διέπουν τη λειτουργία προγραμμάτων, έργων, δράσεων, δραστηριοτήτων, άλλων μέτρων έρευνας και καινοτομίας, ή μερών αυτών. Σε περίπτωση που δεν παρέχεται χρηματοδότηση, νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ένωση μπορούν να συμμετέχουν με δικά τους μέσα.

ΑΡΘΡΟ 13

Χρηματοδοτικοί όροι

Το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας δεν εφαρμόζεται στο πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη».

ΤΙΤΛΟΣ 3

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+

ΑΡΘΡΟ 14

Ειδικοί όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα Erasmus+

Η συμμετοχή της Ελβετίας στο πρόγραμμα Erasmus+ εξαρτάται από τον ορισμό εθνικής αρχής, τη σύσταση εθνικού οργανισμού και τον διορισμό ανεξάρτητου ελεγκτικού οργανισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 26, 27, 28 και 29 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/817.

Η συμμετοχή της Ελβετίας στο πρόγραμμα Erasmus+ αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποδέχεται την εκ των προτέρων αξιολόγηση συμμόρφωσης του εθνικού οργανισμού, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/817.

ΑΡΘΡΟ 15

Χρηματοδοτικοί όροι

1. Το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας δεν εφαρμόζεται στο πρόγραμμα Erasmus+ .
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 παράγραφος 7 της παρούσας συμφωνίας, η κλίμακα συνεισφοράς που πρέπει να εφαρμοστεί το έτος 2027 για τον υπολογισμό της επιχειρησιακής συνεισφοράς όσον αφορά τη συμμετοχή στο πρόγραμμα Erasmus+ ανέρχεται στο 70 % της κλίμακας συνεισφοράς που ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 6 της παρούσας συμφωνίας.

Κατάλογος ισοδύναμων προγραμμάτων, έργων,
δράσεων και δραστηριοτήτων της Ελβετίας ή μερών αυτών

1. Ο ακόλουθος μη εξαντλητικός κατάλογος θεωρείται ότι περιλαμβάνει προγράμματα, έργα, δράσεις και δραστηριότητες της Ελβετίας ή μέρη αυτών που είναι ισοδύναμα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και του προγράμματος Ευρατόμ:
 - Bridge Proof-of-Concept
 - SNSF Project funding
 - SNSF Health & well-being
 - SNSF MARVIS
 - SNSF International Co-Investigator Scheme
 - SNSF National Centres of Competence in Research (NCCRs)
 - Ambizione
 - Spark
 - Funding programmes FOT

- Sustained Scientific User Laboratory for Simulation and Data-based Science at CSCS (User Lab)
- Swiss Data Science Center
- Swiss Plasma Center / Swiss Fusion Hub
- Swiss Light Source SLS
- Swiss Spallation Neutron Source (SINQ)
- SμS muon source
- Swiss Research Infrastructure for Particle Physics CHRISP
- Swiss X-ray Free Electron Laser SwissFEL
- Swiss-Norwegian beamline (SNBL)
- SwissChips Initiative
- Swiss Twins

2. Ο ακόλουθος μη εξαντλητικός κατάλογος θεωρείται ότι περιλαμβάνει προγράμματα, έργα, δράσεις και δραστηριότητες της Ελβετίας, ή μέρη αυτών, ισοδύναμα του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη»:

[...]

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ 2

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ITER ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΣΥΝΤΗΞΗ, ΣΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ITER ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΘΕΩΡΗΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Πεδίο εφαρμογής της σύνδεσης

Η Ελβετία συμμετέχει ως μέλος και συνεισφέρει στην κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (στο εξής: F4E) σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο γ) της απόφασης 2007/198/Ευρατόμ του Συμβουλίου¹ και το καταστατικό της που επισυνάπτεται σε αυτήν (στο εξής: καταστατικό της F4E), συμβάλλοντας στη μελλοντική επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία στον τομέα της ελεγχόμενης πυρηνικής σύντηξης μέσω της σύνδεσης της Ελβετίας με το πρόγραμμα Ευρατόμ.

ΑΡΘΡΟ 2

Διάρκεια της συμμετοχής της Ελβετίας

1. Η Ελβετία συμμετέχει ως μέλος της F4E από την 1η Ιανουαρίου 2026 για τη διάρκεια ίδρυσης της F4E, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι της απόφασης 2007/198/Ευρατόμ του Συμβουλίου.

¹ Απόφαση 2007/198/Ευρατόμ του Συμβουλίου περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη και περί παραχωρήσεως προνομίων σε αυτήν (ΕΕ ΕΕ L 90 της 30.3.2007, σ. 58).

2. Η Ελβετία ή οι ελβετικές οντότητες είναι επιλέξιμες υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 4 της παρούσας συμφωνίας, όσον αφορά τις διαδικασίες χορήγησης της Ένωσης, οι οποίες υλοποιούν τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις των προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, ή μερών αυτών, που αναφέρονται στο άρθρο 1 του παρόντος πρωτοκόλλου εντός των χρονικών ορίων που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Η Ελβετία ή ελβετικές οντότητες δεν είναι επιλέξιμες για ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο διαδικασιών χορήγησης της Ένωσης οι οποίες υλοποιούν τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις για το 2021, το 2022, το 2023, το 2024 ή το 2025 με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων κανόνων επιλεξιμότητας για οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών που ορίζονται στη βασική πράξη ή σε άλλους κανόνες που αφορούν την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της F4E.

ΑΡΘΡΟ 3

Ειδικοί όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής σε δραστηριότητες της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο α) και το άρθρο 82 παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 1968¹, και σύμφωνα με το άρθρο 10 του καταστατικού της F4E, οι Ελβετοί υπήκοοι με πλήρη πολιτικά δικαιώματα είναι δυνατό να διορίζονται από τον διευθυντή της F4E ως μέλη του προσωπικού της F4E.

¹ Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 1968, περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και περί θεσπίσεως ειδικών μέτρων προσωρινώς εφαρμοστέων στους υπαλλήλους της Επιτροπής (ΕΕ ΕΕ L 56 της 4.3.1968, σ. 1).

2. Η Ελβετία διαθέτει δικαιώματα ψήφου ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου της F4E και καταβάλλει ετήσια εισφορά μέλους στην F4E σύμφωνα με το παράρτημα II του καταστατικού της F4E.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας, και ιδίως του άρθρου 4, οι ελβετικές οντότητες μπορούν να συμμετέχουν σε όλες τις δραστηριότητες της F4E υπό όρους ισοδύναμους με εκείνους που ισχύουν για τις νομικές οντότητες της Ευρατόμ.

4. Αντιπρόσωποι της Ελβετίας συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της F4E σύμφωνα με το καταστατικό της F4E.

5. Η Ελβετία εφαρμόζει το πρωτόκολλο (αριθ. 7) περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΛΕΕ, στην F4E, στον διευθυντή της και στο προσωπικό της όσον αφορά τις δραστηριότητες που αναπτύσσουν δυνάμει της απόφασης 2007/198/Ευρατόμ του Συμβουλίου, σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους:

α) επέκταση της εφαρμογής στην Ελβετία·

κάθε αναφορά σε κράτη μέλη που υπάρχει στο πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης νοείται ως καλύπτουσα και την Ελβετία, εκτός αν οι διατάξεις που ακολουθούν προβλέπουν διαφορετικά·

- β) απαλλαγή της F4E από έμμεσους φόρους (συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ):
- i) αγαθά και υπηρεσίες που εξάγονται από την Ελβετία δεν υπόκεινται στον ελβετικό φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)· εφόσον πρόκειται για αγαθά και υπηρεσίες που παρέχονται στην F4E εντός της Ελβετίας για επίσημη χρήση, η απαλλαγή από τον ΦΠΑ χορηγείται, σύμφωνα με το άρθρο 3 δεύτερο εδάφιο του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διά της επιστροφής· η απαλλαγή από τον ΦΠΑ χορηγείται αν η πραγματική τιμή αγοράς των αγαθών και των παρεχόμενων υπηρεσιών, η οποία αναγράφεται στο τιμολόγιο ή σε ισοδύναμο έγγραφο, ανέρχεται σε τουλάχιστον 100 CHF (με τους φόρους)·
 - ii) για την επιστροφή του ΦΠΑ προσκομίζονται τα προς τούτο προβλεπόμενα ελβετικά έντυπα στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία (Administration fédérale des contributions, Division principale de la TVA)· οι αιτήσεις επιστροφής του ΦΠΑ διεκπεραιώνονται κατά κανόνα εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης συνοδευόμενης από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά·
- γ) λεπτομέρειες εφαρμογής των κανόνων που αφορούν το προσωπικό της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER:
- i) όσον αφορά το άρθρο 12 δεύτερο εδάφιο του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελβετία, σύμφωνα με τις αρχές της εσωτερικής της νομοθεσίας, απαλλάσσει τους μόνιμους και λοιπούς υπαλλήλους της F4E κατά την έννοια του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 549/69¹ από όλους τους φόρους σε επίπεδο ομοσπονδίας, καντονίων και δήμων επί των μισθών και αποδοχών που τους καταβάλλονται από την Ένωση και φορολογούνται υπέρ αυτής·

¹ Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 549/69 του Συμβουλίου, της 25ης Μαρτίου 1969, περί καθορισμού των κατηγοριών των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στους οποίους εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 12, 13 δεύτερη παράγραφος και 14 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7) περί των προνομίων και των ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προσαρτάται στην ΣΛΕΕ.

- ii) η Ελβετία δεν θεωρείται κράτος μέλος κατά την έννοια του στοιχείου α) για την εφαρμογή του άρθρου 13 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- iii) υπάλληλοι και μέλη του λοιπού προσωπικού της F4E, καθώς και μέλη των οικογενειών τους που υπάγονται στο ασφαλιστικό σύστημα των υπαλλήλων και μελών του λοιπού προσωπικού της Ένωσης, δεν υπάγονται κατ' ανάγκη στο ελβετικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης·
- iv) το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αποκλειστικά αρμόδιο για όλα τα ζητήματα που ανακύπτουν και αφορούν τις σχέσεις μεταξύ της F4E ή της Επιτροπής και του προσωπικού της όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 και των λοιπών διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προσδιορίζουν τους εργασιακούς όρους.

6. Η Ελβετία παραχωρεί επίσης στην F4E όλα τα προνόμια που προβλέπονται στο παράρτημα ΙΙΙ της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας εντός των ορίων των επίσημων δραστηριοτήτων της.

ΑΡΘΡΟ 4

Δημοσιονομικοί έλεγχοι

1. Οι υπάλληλοι της F4E και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και άλλα πρόσωπα εξουσιοδοτημένα από την F4E και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν κατάλληλη πρόσβαση, ακόμη και σε ηλεκτρονική μορφή, σε χώρους, εργασίες και έγγραφα, όπως και σε όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τη διενέργεια των αξιολογήσεων και των ελέγχων, καθώς και για τα μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 της παρούσας συμφωνίας. Το δικαίωμα πρόσβασης ορίζεται ρητά στις συμβάσεις ή συμφωνίες που συνάπτονται κατ' εφαρμογή των πράξεων στις οποίες αναφέρεται το παρόν πρωτόκολλο.
2. Οι αρμόδιες ελβετικές αρχές πληροφορούν αμελλητί την F4E και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε γεγονός ή υπόνοια παρατυπίας που υποπίπτει στην αντίληψή τους και αφορά παρατυπίες σχετικές με τη σύναψη και την εφαρμογή των συμβάσεων ή συμφωνιών που συνάπτονται κατ' εφαρμογή των πράξεων που αναφέρονται στο παρόν πρωτόκολλο.
3. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του ελβετικού ποινικού δικαίου, η F4E ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να επιβάλλει διοικητικά μέτρα και κυρώσεις σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου¹.
4. Αποφάσεις της F4E ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος πρωτοκόλλου και προβλέπουν χρηματική υποχρέωση, η οποία βαρύνει πρόσωπα άλλα πλιν των κρατών, αποτελούν στην Ελβετία τίτλο εκτελεστό.

¹ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

5. Ο εκτελεστήριος τύπος βάσει της προηγούμενης παραγράφου εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 14 της παρούσας συμφωνίας. Η F4E ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώνεται από την αρχή που ορίζεται από την ελβετική κυβέρνηση.

ΑΡΘΡΟ 5

Χρηματοδοτικοί όροι

1. Το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας δεν εφαρμόζεται στο παρόν πρωτόκολλο.
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 παράγραφος 7 της παρούσας συμφωνίας, η κλίμακα συνεισφοράς που πρέπει να εφαρμοστεί τα έτη 2026 και 2027 για τον υπολογισμό της επιχειρησιακής συνεισφοράς όσον αφορά τη συμμετοχή στην F4E ανέρχεται στο 95,4 % της κλίμακας συνεισφοράς που ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 6 της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 6

Εφαρμογή της συμφωνίας ITER, της συμφωνίας περί των προνομίων και ασυλιών του ITER και της συμφωνίας ευρύτερης θεώρησης στην επικράτεια της Ελβετίας

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι:
 - α) η συμφωνία ITER εφαρμόζεται στην επικράτεια της Ελβετίας και, για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, το παρόν πρωτόκολλο θεωρείται σχετική συμφωνία για τους σκοπούς του άρθρου 21 της εν λόγω συμφωνίας.

- β) η συμφωνία περί των προνομίων και ασυλιών του ITER εφαρμόζεται στην επικράτεια της Ελβετίας και, για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, το παρόν πρωτόκολλο θεωρείται σχετική συμφωνία για τους σκοπούς του άρθρου 24 της εν λόγω συμφωνίας· και
- γ) η συμφωνία ευρύτερης θεώρησης εφαρμόζεται στην επικράτεια της Ελβετίας, ιδίως όσον αφορά τα προνόμια και οι ασυλίες που προβλέπονται στο άρθρο 13 και το άρθρο 14 παράγραφος 5 της εν λόγω συμφωνίας, και για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, το παρόν πρωτόκολλο θεωρείται σχετική συμφωνία για τους σκοπούς του άρθρου 26 της εν λόγω συμφωνίας.
2. Οι Ελβετοί υπήκοοι με πλήρη πολιτικά δικαιώματα θα είναι, υπό τους ίδιους όρους με εκείνους που ισχύουν για τους υπηκόους των κρατών μελών, επιλέξιμοι να :
- α) διορίζονται από την Ευρατόμ ως αντιπρόσωποι στο συμβούλιο του διεθνούς οργανισμού ενέργειας σύντηξης ITER (άρθρο 6 παράγραφος 1 της συμφωνίας ITER)·
- β) διορίζονται από το συμβούλιο του διεθνούς οργανισμού ενέργειας σύντηξης ITER ως ανώτερα στελέχη [άρθρο 6 παράγραφος 7 στοιχείο δ) της συμφωνίας ITER]·
- γ) αποτελούν προσωπικό αποσπασμένο από την Ευρατόμ στον διεθνή οργανισμό ενέργειας σύντηξης ITER (άρθρο 7 παράγραφος 2 της συμφωνίας ITER)·
- δ) απασχολούνται άμεσα από τον διεθνή οργανισμό ενέργειας σύντηξης ITER κατόπιν διορισμού τους από τον γενικό διευθυντή του [άρθρο 7 παράγραφος 2 και παράγραφος 4 στοιχείο β) της συμφωνίας ITER]·

- ε) διορίζονται από την Ευρατόμ ως αντιπρόσωποι στη διευθύνουσα επιτροπή των δραστηριοτήτων ευρύτερης θεώρησης και στις επιτροπές έργων των δραστηριοτήτων ευρύτερης θεώρησης (άρθρα 3 και 5 της συμφωνίας ευρύτερης θεώρησης)·
 - στ) διορίζονται από τη διευθύνουσα επιτροπή ως μέλη του προσωπικού της γραμματείας (άρθρο 4 της συμφωνίας ευρύτερης θεώρησης)·
 - ζ) αποτελούν προσωπικό αποσπασμένο από την Ευρατόμ στις δραστηριότητες ευρύτερης θεώρησης, δηλαδή ως μέλη ομάδας έργου ή ως υπεύθυνοι έργου (άρθρο 6 της συμφωνίας ευρύτερης θεώρησης).
3. Η Ελβετία ενημερώνεται εγγράφως από την Ευρατόμ σε περίπτωση τροποποίησης του προγράμματος ITER, της συμφωνίας ITER, της συμφωνίας ευρύτερης θεώρησης ή της συμφωνίας περί των προνομίων και ασυλιών του ITER.

ΑΡΘΡΟ 7

Αμοιβαιότητα

Νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ένωση μπορούν να συμμετέχουν σε προγράμματα, έργα, δράσεις, δραστηριότητες, άλλα μέτρα της Ελβετίας ή μέρη αυτών, που είναι ισοδύναμα με εκείνα του οργανισμού ITER, της F4E ή της ευρύτερης προσέγγισης, σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ελβετίας. Ο μη εξαντλητικός κατάλογος των ισοδύναμων προγραμμάτων, έργων, δράσεων, δραστηριοτήτων, άλλων μέτρων της Ελβετίας ή μερών αυτών, παρατίθεται στο παράρτημα Ι του παρόντος πρωτοκόλλου.

Η χρηματοδότηση νομικών οντοτήτων εγκατεστημένων στην Ένωση από την Ελβετία υπόκειται στους κανονισμούς της Ελβετίας που διέπουν τη λειτουργία προγραμμάτων, έργων, δράσεων, δραστηριοτήτων, άλλων μέτρων έρευνας και καινοτομίας, ή μερών αυτών. Σε περίπτωση που δεν παρέχεται χρηματοδότηση, νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ένωση μπορούν να συμμετέχουν με δικά τους μέσα.

ΑΡΘΡΟ 8

Τελικές διατάξεις

Το παρόν πρωτόκολλο παραμένει σε ισχύ για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται ώστε να ολοκληρωθούν όλα τα έργα, οι δράσεις, οι δραστηριότητες, ή μέρη αυτών, που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα της Ένωσης το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 1 του παρόντος πρωτοκόλλου, όλες οι δράσεις που είναι αναγκαίες για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, καθώς και όλες οι οικονομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου από τα συμβαλλόμενα μέρη.

Κατάλογος ισοδύναμων προγραμμάτων, έργων,
δράσεων και δραστηριοτήτων της Ελβετίας ή μερών αυτών

Ο ακόλουθος μη εξαντλητικός κατάλογος θεωρείται ότι περιλαμβάνει προγράμματα, έργα, δράσεις και δραστηριότητες της Ελβετίας, ή μέρη αυτών, ισοδύναμα του ITER:

[...]

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ 3

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Η ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ»

ΑΡΘΡΟ 1

Πεδίο εφαρμογής της σύνδεσης

1. Η Ελβετία συμμετέχει ως συνδεδεμένη χώρα και συνεισφέρει σε συγκεκριμένα μέρη του προγράμματος «Η ΕΕ για την υγεία» το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/522 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση Προγράμματος σχετικά με τη δράση της Ένωσης στον τομέα της υγείας [Πρόγραμμα «Η ΕΕ για την υγεία» (EU4Health)] για την περίοδο 2021-2027 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2014¹, στην πλέον επικαιροποιημένη έκδοσή του.
2. Τα ειδικά μέρη του προγράμματος «Η ΕΕ για την υγεία» στα οποία συμμετέχει και συνεισφέρει η Ελβετία αφορούν την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κρίσεων, όπως καλύπτεται από τη συμφωνία για την υγεία.

ΑΡΘΡΟ 2

Διάρκεια της συμμετοχής της Ελβετίας

1. Η Ελβετία συμμετέχει στο πρόγραμμα «Η ΕΕ για την υγεία» από την 1η Ιανουαρίου του έτους που έπεται της έναρξης ισχύος της συμφωνίας για την υγεία, για την εναπομένουσα διάρκεια του προγράμματος «Η ΕΕ για την υγεία», ή έως το τέλος του ΠΔΠ 2021-2027, όποια από τις δύο περιόδους είναι βραχύτερη.

¹ ΕΕ ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>.

2. Η Ελβετία ή οι ελβετικές οντότητες είναι επιλέξιμες υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 4 της παρούσας συμφωνίας, όσον αφορά τις διαδικασίες χορήγησης της Ένωσης, οι οποίες υλοποιούν τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις των προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, ή μερών αυτών, του προγράμματος «Η ΕΕ για την υγεία» εντός των χρονικών ορίων που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Η Ελβετία ή οι ελβετικές οντότητες δεν είναι επιλέξιμες για ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο διαδικασιών χορήγησης της Ένωσης με τις οποίες υλοποιούνται οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για οποιοδήποτε από τα έτη του ΠΔΠ 2021-2027 πριν από την έναρξη της συμμετοχής στο πρόγραμμα «Η ΕΕ για την υγεία», σύμφωνα με την παράγραφο 1, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων κανόνων επιλεξιμότητας για οντότητες μη συνδεδεμένων χωρών που ορίζονται στη βασική πράξη ή σε άλλους κανόνες που αφορούν την εκτέλεση του σχετικού προγράμματος ή της σχετικής δραστηριότητας της Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 3

Ειδικοί όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα «Η ΕΕ για την υγεία»

1. Η Ελβετία συμμετέχει στο πρόγραμμα «Η ΕΕ για την υγεία» σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία και στη νομική πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 1 του παρόντος πρωτοκόλλου, καθώς και σε οποιουδήποτε άλλους κανόνες που αφορούν την εκτέλεση του προγράμματος «Η ΕΕ για την υγεία», στην πλέον επικαιροποιημένη έκδοσή του.
2. Εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ελβετία μπορούν να συμμετέχουν σε δράσεις του προγράμματος «Η ΕΕ για την υγεία» υπό όρους ισοδύναμους με εκείνους που εφαρμόζονται σε νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ένωση, όπως, μεταξύ άλλων, η τήρηση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης.
3. Η αγγλική γλώσσα χρησιμοποιείται για τις διαδικασίες που αφορούν τα αιτήματα, τις συμβάσεις και τις εκθέσεις, καθώς και για άλλες διοικητικές πτυχές του προγράμματος «Η ΕΕ για την υγεία».

ΑΡΘΡΟ 4

Χρηματοδοτικοί όροι

Το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας δεν εφαρμόζεται στο παρόν πρωτόκολλο.

ΑΡΘΡΟ 5

Τελικές διατάξεις

Το παρόν πρωτόκολλο παραμένει σε ισχύ για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται ώστε να ολοκληρωθούν όλα τα έργα, οι δράσεις, οι δραστηριότητες, ή μέρη αυτών, που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 του παρόντος πρωτοκόλλου, όλες οι δράσεις που είναι αναγκαίες για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, καθώς και όλες οι οικονομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.